

Střednědobý výhled rozpočtu města Horní Břízy

s analýzou financí a ratingem

Na roky 2018 až 2021

Obsahuje:

- ✓ analýzu financí města uzavřenou ratingem dle metody Cityfinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ dopady novely rozpočtového určení daní účinné od 1. 1. 2017 na finance města
- ✓ stanovení finančního potenciálu města na 5 let (2017 až 2021)
- ✓ doporučený strop bezpečné zadluženosti
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	3
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY	5
<i>Počet obyvatel</i>	5
<i>Počet žáků</i>	5
<i>Počet zaměstnanců</i>	5
<i>Saldo rozpočtu</i>	5
<i>Provozní saldo</i>	5
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ	6
SMYSL EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ	6
EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	6
<i>Stav financí</i>	6
<i>Finanční kondice (síla)</i>	7
ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ	8
ANALÝZA	10
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	26
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU	28
DOPORUČENÍ	28
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU MĚSTA	30
ZÁVĚR	31
PŘEDPOKLADY PRO PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	33
PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANČÍ MĚSTA	34
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ MĚSTA	35
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED - TABULKOVÁ ČÁST A KOMENTÁŘ	37
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	42
OBRÁZKY	42
TABULKY	42
GRAFY	42
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	43
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	43

Úvod

Město Horní Bříza (dále jen **město** nebo **Horní Bříza**) tímto dokumentem naplňuje povinnost mít střednědobý výhled rozpočtu danou zákonem č. 250/2000 Sb., o Rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Střednědobý výhled rozpočtu se podle zákona vytváří na období dvou až pěti let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje minimálně souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích a o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovatelných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděné v § 3 citovaného zákona. Zejména analyzuje **finanční zdraví** (rating), trendy a stanovuje **strop bezpečného úvěrového zatížení** k financování cílů a uvádí možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál se také zabývá silnými stránkami a příležitostmi financí a dává **doporučení**.

Výhled je důležitým pomocným nástrojem financování. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je nastavit **udržitelnost financí**, vymezit **finanční možnosti města**, podpořit zdravý vývoj financí a schopnost města dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a ročně aktualizován. Nutné je průběžně reagovat na aktuální ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na rekapitulaci hospodaření samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost manévrování do středně blízké budoucnosti¹. Ve výhledu je nastavena **strategie hospodaření a financí** se zaměřením na stabilizaci a udržení finančního zdraví. Výhled se využívá jako pomocný nástroj zejména při sestavování rozpočtů a jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace.

Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- upravený rozpočet na rok 2016,
- přehled dlouhodobých finančních závazků města,
- účetní a finanční výkazy od roku 1997 (zejména výkazy FIN 2-12M),
- systém ARIS Web MF ČR (zejména výkaz ARIS 60M),
- systém ÚFIS – prezentace údajů ÚSC Web MF ČR (zejména ÚFIS 01M),
- Monitor státní pokladny (<http://monitor.statnipokladna.cz>),
- vyhláška MF ČR č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...,
- upravená predikce výnosů daní Cityfinance na roky 2017 až 2021 využívající makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB, KB a.s. a ČSÚ.

¹ 2 až 5 let

Město může díky plánování lépe zvládnout hrozby financí a využít příležitosti. Aby dobře plnil svou roli, **měl by být** střednědobý výhled rozpočtu **pravidelně aktualizován**.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že obec hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

POZOR. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu je více výdajů než příjmů. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

Analýza finančního zdraví

Smysl ekonomického hodnocení finančního zdraví

Předpokladem pro řízení financí s citem² je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí lze smysluplně navrhnout **finanční strategii** (resp. výhled).

Samospráva může získat ucelený pohled na finance města pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí města. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí města a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 1: Podstata hodnocení finančního zdraví dle Cityfinance

Zdroj: Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou³ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

² www.cityfinance.cz

³ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnově majetku...

Finanční kondice (síla)

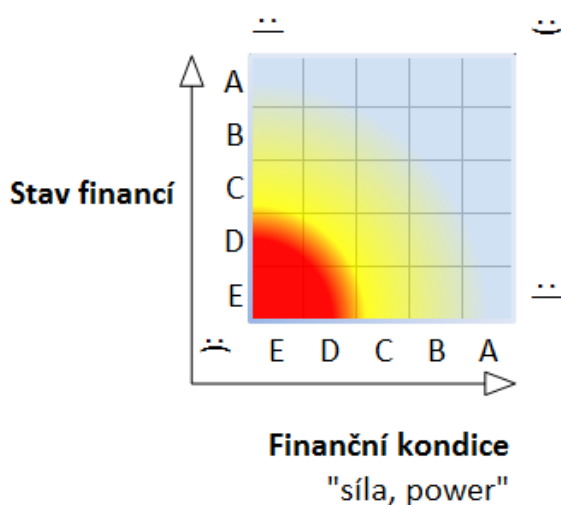
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.⁴ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost města“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 1. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu).

Pozice města (obce) v matici stanovuje výsledný rating, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 2. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se obec (město) nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

⁴ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Úvod do finančního hospodaření

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnuté **výdaje na odpisy**⁵ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (balance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

⁵ Odpisy = zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje⁶ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 3. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba (ODPISY)
Bydlící podnikatelé (fyzické osoby)*	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Velikost katastru	Ceny nakupovaných služeb, zboží a kvalita
Daň z nemovitostí	Efektivita organizací a společností
Místní poplatky	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Vlastní činnost	Zaměstnanci – kvalita a produktivita
Podniky, pronájmy majetku atd.	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Dotace	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na výkon státní správy	Investice
Na provoz zařízení samosprávy	Politika rozvoje a řízení projektů
Investiční dotace	Obnova majetku
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy

*pouze do 31. 12. 2016, novela RUD ruší od 1. 1. 2017 daňový podíl obcí závisející na bydlišti podnikatelů.

Zdroj: www.cityfinance.cz

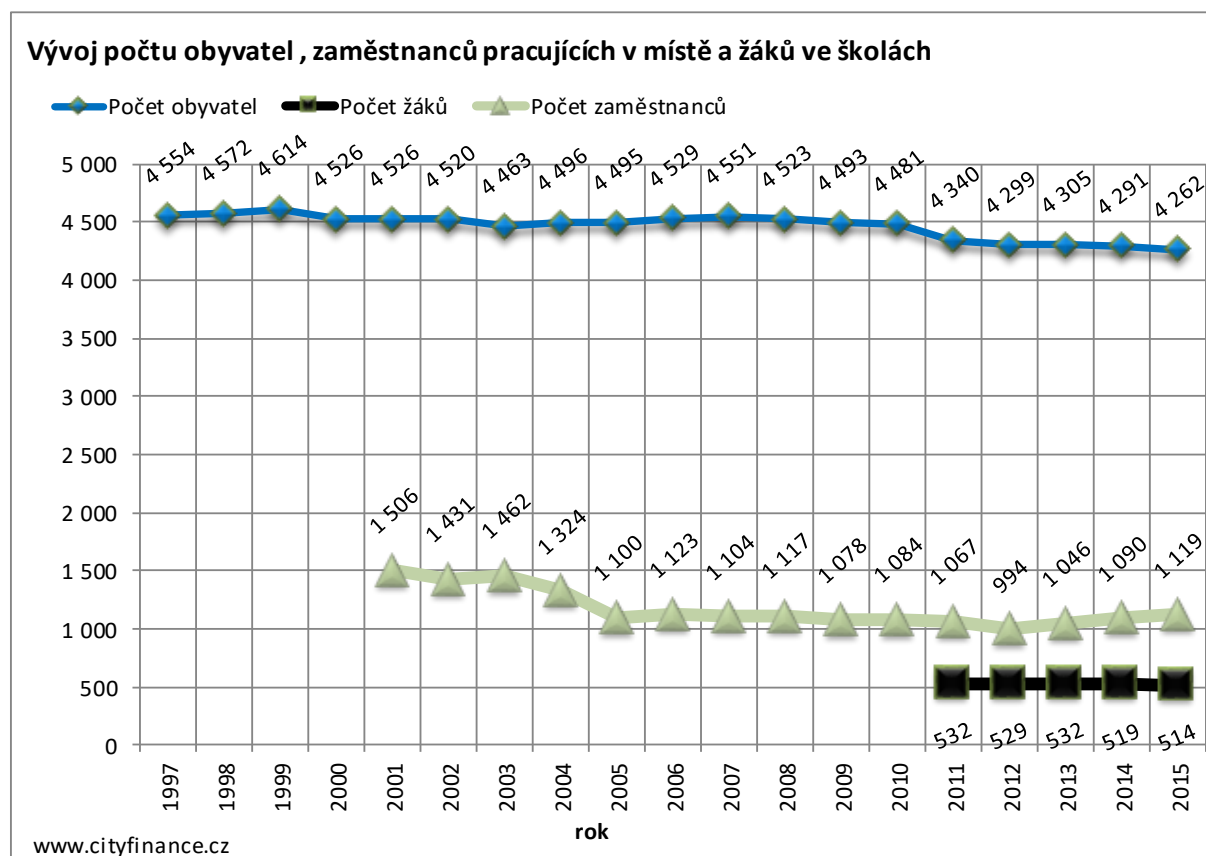
Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

⁶ tzn. kladné provozní saldo.

Analýza

Počet obyvatel⁷ města, na kterém závisí daňové příjmy, měl z dlouhodobého pohledu **stagnační trend** a je to problém města. Počet obyvatel města byl v roce 2015 celkem 4262. Co obyvatel, to aktuálně 11,1 tis. Kč daňových příjmů ročně. Úbytek obyvatel město připravoval průměrně ročně o 370 tis. Kč (průměr za posledních 5 let).

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Horní Břízy

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Počet zaměstnanců⁸, kteří mají v katastru města místo výkonu práce po hospodářské recesi roku 2009 a úbytcích do roku 2012 od té doby vzrostl. Na území (katastru) města bylo v roce 2015 evidováno 1119 zaměstnanců, **o 125 více než**

⁷ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

⁸ Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

v roce 2012. Dle počtu zaměstnanců se stanovuje část podílu města na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti⁹, ale hlavně má příznivé sociální dopady.

Tabulka 2. Vývoj počtu obyvatel a zaměstnanců pracujících v katastru Horní Břízy a dopady změn počtu obyvatel do daňových příjmů města

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel	4 554	4 572	4 614	4 526	4 526	4 520	4 463	4 496	4 495	4 529	4 551	4 523	4 493	4 481	4 340	4 299	4 305	4 291	4 262
Počet zaměstnanců					1 506	1 431	1 462	1 324	1 100	1 123	1 104	1 117	1 078	1 084	1 067	994	1 046	1 090	1 119
Počet žáků																532	529	532	514

INDEXY INDEXY

průměr za 10 let 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 průměr od 2012

Počet obyvatel 99,5 100,4 100,9 98,1 100,0 99,9 98,7 100,7 100,0 100,8 100,5 99,4 99,3 99,7 96,9 99,1 100,1 99,7 99,3 99,5

Počet zaměstnanců 100,2 100,2 100,2 95,0 102,2 90,6 83,1 102,1 98,3 101,2 96,5 100,6 98,4 93,2 105,2 104,2 102,7 101,3

DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY tis. Kč

	roční průměr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	za poslední 4 roky
Změna počtu obyvatel	-15	18	42	-88	0	-6	-57	33	-1	34	22	-28	-30	-12	-141	-41	6	-14	-29	-78
Změna daňových příjmů v tis. Kč	-115	59	159	-324	0	-31	-325	194	-7	239	166	-235	-218	-93	-1 132	-322	68	-155	-324	-734

POZ: 2005 změna financování školství, 2003 vznik ORP (obcí s rozšířenou působností) podle zákona č. 314/2002 Sb.;

2012 změna v oblasti sociálních transferů; 2013 novela RUD + školství

Zdroj: ČSÚ, MFČR ARIS WEB, www.cityfinance.cz

Rok 2011 byl rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní (též je užívána zkratka „**RUD**“).

Počet žáků¹⁰ v zařízeních města, coby zřizovatele, je údaj, na kterém po novele RUD od 1. 1. 2013 záleží část daňových příjmů. **Počet žáků mírně stagnoval.** Celkem v roce 2015 bylo ve školských zařízeních města evidováno **514 žáků**. Městu bylo do sdílených daňových příjmů podle počtu žáků v roce 2015 převedeno cca **4,3 mil. Kč** ovšem za zrušení dotací a příspěvků na žáka od státu i od obcí, ke kterému došlo již v roce 2013. **Na rok 2017 se počítá s částkou téměř dosahující 4,8 mil. Kč, která by měla být přidělena dle kritéria počtu žáků v rámci RUD.**

Školy jsou značně závislé na dotacích státu. Běžně vychází v ČR, že žák přijde veřejné finance na více než 50 tis. Kč na rok (záleží na mnoha okolnostech, například do slabého žáka stát investuje navíc asistentku a dalších 50 tis. Kč za rok ale nadprůměrného žáka žádný nadstandard nečeká), z toho 4/5 platí stát

⁹ 1,5 % celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

¹⁰ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

a přibližně 1/5 obce spolu se školou a rodiči (příjmy z družin, grantů apod.). Otázkou zůstává uplatnění odpisů do nákladů, které se řeší v rámci ČR nejednotně. Existuje vnější finanční **riziko dané způsobem dotačního financování školství státem** a častými zásahy do systému vzdělávání. **Rolí obce, jako zřizovatele, je především péče o svěřený majetek**, zejména budovy, hřiště a další majetek.

Vývoj celkové bilance ukazuje, že město za poslední 4 roky hospodařilo s příjmy celkem 483 mil. Kč a výdaji 480 mil. Kč, tj. přebytek 3 mil. Kč. Za 10 let dosáhly příjmy města 876 mil. Kč a výdaje 839 mil. Kč, tedy opět s docíleným přebytkem rozpočtu, tentokrát 37 mil. Kč. Prakticky to znamená, že Horní Bříza **dlouhodobě hospodařila přebytkově**. Město z dlouhodobého hlediska hospodařilo podle zákona **rozpočtově správně**.

Tabulka 3. Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Horní Břízy

tis. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. Daňové příjmy	16 685	20 460	23 218	25 410	26 437	31 045	31 882	34 373	37 921	32 688	34 638	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650
2. Nedaňové příjmy	20 126	19 858	20 443	18 313	17 454	17 795	20 165	19 717	26 791	12 471	9 171	10 535	10 665	9 990	10 676	11 114
3. Kapitálové příjmy	955	481	174	216	263	103	368	1 683	29 466	10 573	1 123	510	3 198	715	211	273
4. Přijaté dotace	3 334	2 382	2 359	21 333	21 452	1 862	2 184	3 910	2 130	2 859	8 384	23 984	181 538	54 157	19 437	3 709
Příjmy celkem	41 100	43 181	46 193	65 271	65 606	50 806	54 599	59 682	96 307	58 591	53 316	69 879	229 206	113 630	77 800	62 745
5. Běžné výdaje	36 061	35 858	39 652	57 638	58 884	35 634	40 069	42 596	48 331	53 629	41 671	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517
6. Kapitálové výdaje	10 425	6 475	10 052	9 174	3 587	5 092	18 978	7 324	3 398	5 386	7 670	38 111	973	11 061	39 298	3 197
Výdaje celkem	46 486	42 333	49 704	66 812	62 471	40 726	59 048	49 920	51 729	59 015	49 341	89 456	217 618	125 209	88 635	48 714
Saldo příjmů a výdajů	-5 386	848	-3 511	-1 541	3 136	10 080	-4 449	9 762	44 577	-424	3 975	-19 577	11 588	-11 580	-10 835	14 031

tis. Kč

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. Daňové příjmy	31 045	31 882	34 373	37 921	32 688	34 638	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650
2. Nedaňové příjmy	17 795	20 165	19 717	26 791	12 471	9 171	10 535	10 665	9 990	10 676	11 114
3. Kapitálové příjmy	103	368	1 683	29 466	10 573	1 123	510	3 198	715	211	273
4. Přijaté dotace	1 862	2 184	3 910	2 130	2 859	8 384	23 984	181 538	54 157	19 437	3 709
Příjmy celkem	50 806	54 599	59 682	96 307	58 591	53 316	69 879	229 206	113 630	77 800	62 745
5. Běžné výdaje	35 634	40 069	42 596	48 331	53 629	41 671	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517
6. Kapitálové výdaje	5 092	18 978	7 324	3 398	5 386	7 670	38 111	973	11 061	39 298	3 197
Výdaje celkem	40 726	59 048	49 920	51 729	59 015	49 341	89 456	217 618	125 209	88 635	48 714
Saldo příjmů a výdajů	10 080	-4 449	9 762	44 577	-424	3 975	-19 577	11 588	-11 580	-10 835	14 031

INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	průměr za 10 let	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	průměr za poslední 4 roky
1. Daňové příjmy	105	103	108	110	86	106	101	97	144	97	100	109,7
2. Nedaňové příjmy	99	113	98	136	47	74	115	101	94	107	104	101,5
3. Kapitálové příjmy	347	358	457	1751	36	11	45	627	22	30	129	201,9
4. Přijaté dotace	191	117	179	54	134	293	286	757	30	36	19	210,4
Příjmy celkem	119	107	109	161	61	91	131	328	50	68	81	131,7
5. Běžné výdaje	125	112	106	113	111	78	123	422	53	43	92	152,5
6. Kapitálové výdaje	226	373	39	46	159	142	0	3	1136	355	8	375,6
Výdaje celkem	114	145	85	104	114	84	181	243	58	71	55	106,6

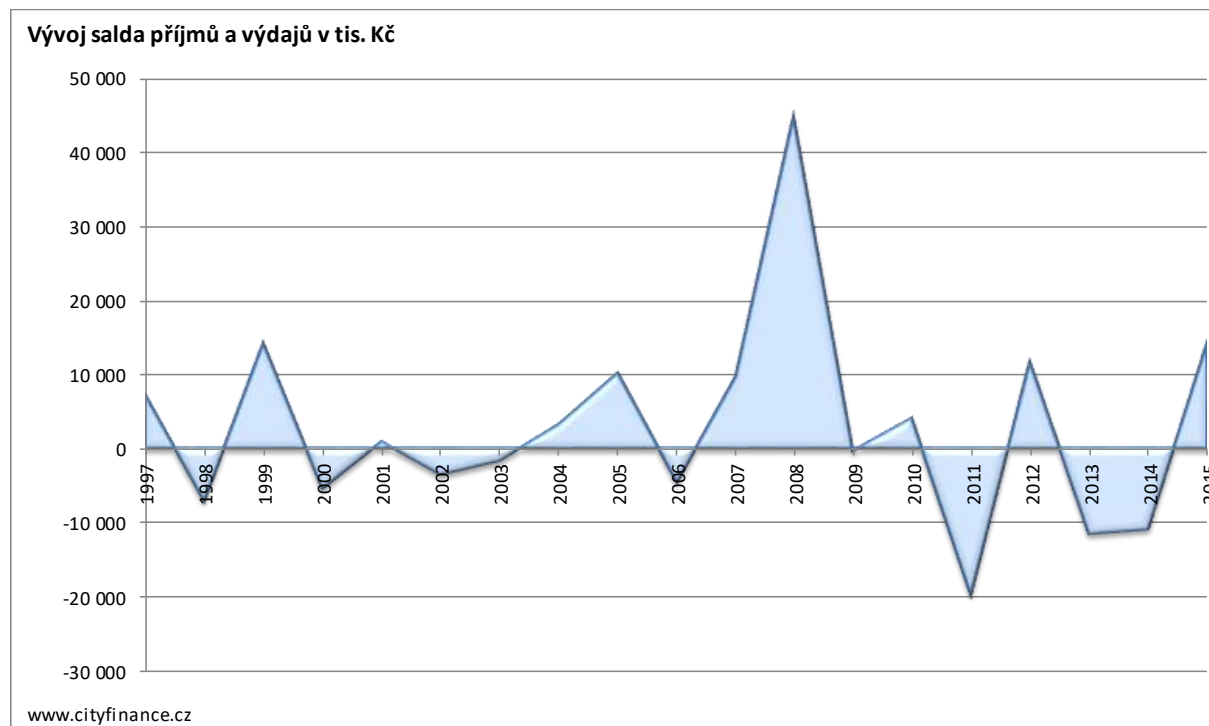
POZ: 2005 změna financování školství, 2003 vznik ORP (obcí s rozšířenou působností) podle zákona č. 314/2002 Sb.;

2012 změna v oblasti sociálních transferů; 2013 novela RUD + školství

Zdroj: ČSÚ, MFČR ARIS WEB, www.cityfinance.cz

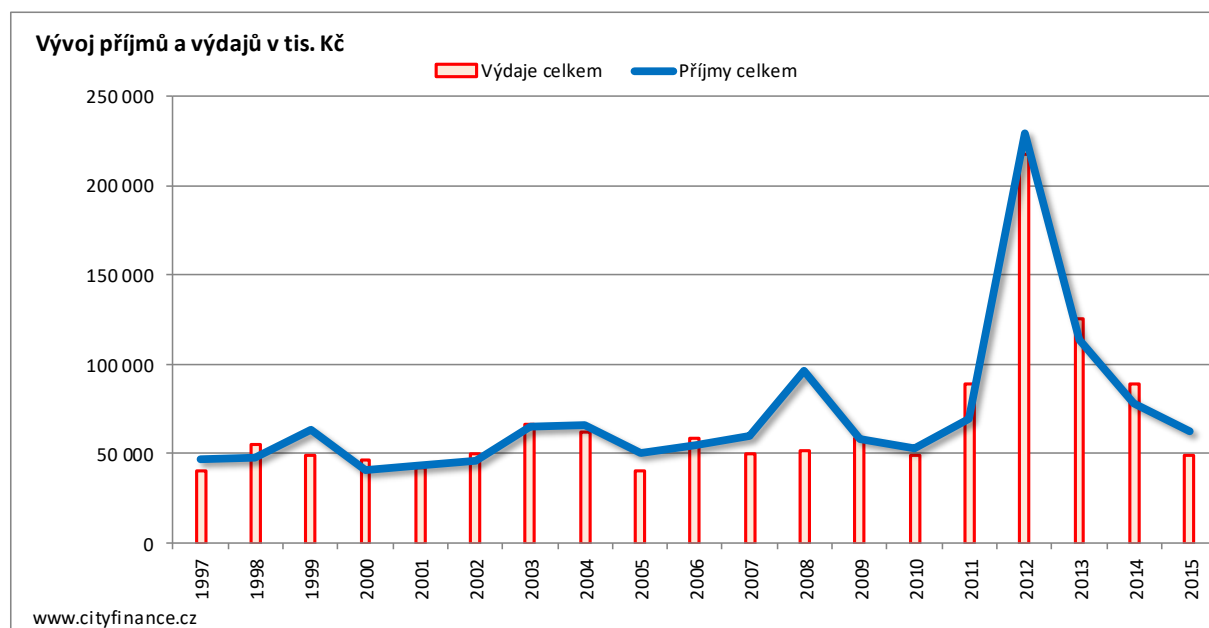
Podrobný vývoj salda rozpočtu znázorňuje **graf**. Deficity jsou přirozenou součástí rozpočtu města v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy s tím, že přebytky deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů) mezi roky, zejména v období toku větších investičních dotací. **Město střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“, což je správně.**

Graf 2. Vývoj salda rozpočtu Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

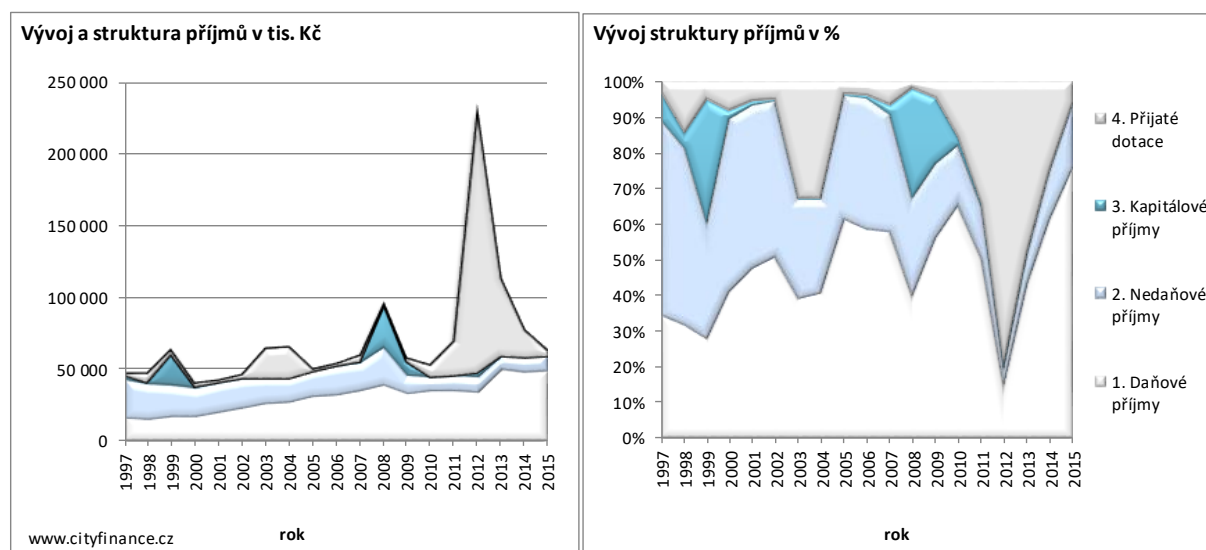
Graf 3. Vývoj příjmů a výdajů Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Celkové příjmy a výdaje města rozkolísala operace sanace ekologické zátěže, jinak byly finance stabilní s celkovou progresí daňových příjmů. Celkové příjmy a výdaje ovlivnila v delší minulosti vedle dotací následující finanční fakta. Rok **2003** byl poznamenán vznikem obcí s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce **2005** se změnilo financování školství (odliv na kraje), následovala světová krize **2009** a v roce **2012** se změnil systém agendy vyplácení sociálních dávek přesunem na úřady práce. Drobné zlepšení přinesla novela tzv. RUD v roce **2013**, která městu přinesla pozitivum v přesunu dotací na žáky do RUD. Dále působily pozitivně lepší výnosy daní a dotační politika.

Graf 4. Vývoj a struktura příjmů Horní Břízy

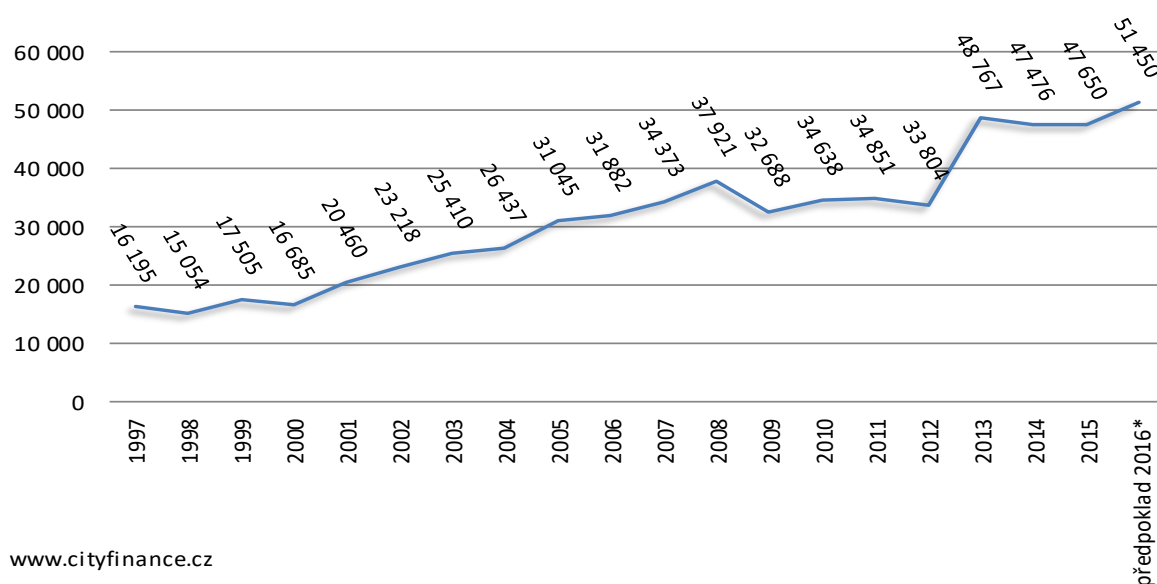
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Struktura příjmů Horní Břízy ovlivnila dotace na sanaci ekologické zátěže, kde je dobře patrný výkyv 2011 až 2013, ale situace se rychle **stabilizovala**. **Z dlouhodobého pohledu je vidět jasný růst váhy daňových příjmů** na příjmech celkem (v grafu nahoře vpravo bíle vyznačený podíl vzrostl). Zásadně klesl význam dotací a prakticky nulový byl vliv kapitálových příjmů až na výjimku roku 2008. Zajímavý doplněk sehraávají nedaňové příjmy a dotace jsou spíše doplňkem, zejména kryjícím část výdajů na výkon státní správy a doplněné realizací projektů z dotací.

Nedaňové příjmy města v běžné výši cca 11 mil. Kč (r. 2015) pocházely především z vlastní činnosti (7,6 mil. Kč) z toho pronájem majetku 3,3 mil. Kč zbytek byla vlastní činnost. Dále 2 mil. Kč byly neinvestiční dary a ostatní nedaňové příjmy to doplňovaly. Nedaňové příjmy byly zajímavým doplňkem příjmů. Výhodné je, že nereagují tak urputně na vývoj ekonomiky jako daňové příjmy, které byly základem struktury příjmů města.

Graf 5: Vývoj celkových daňových příjmů Horní Břízy s předpokladem

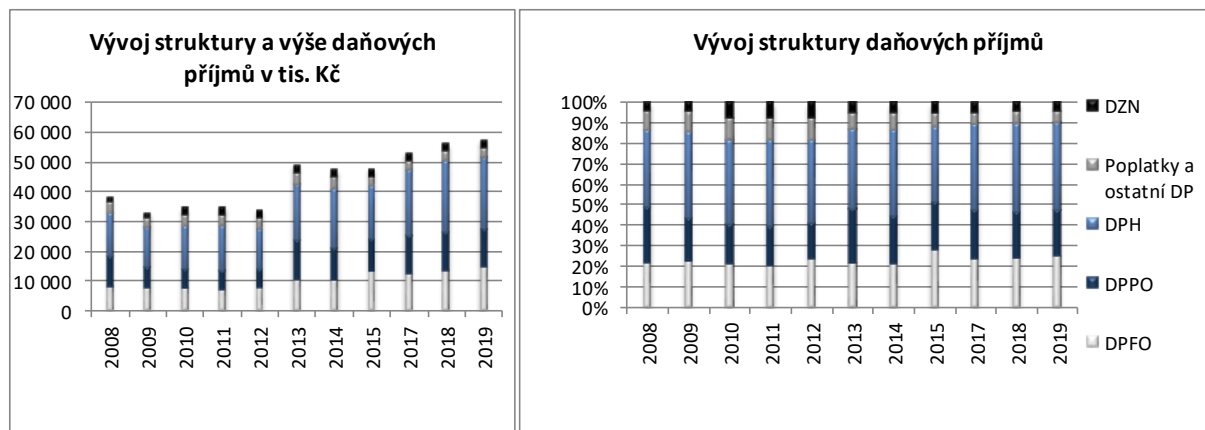
Dlouhodobý vývoj celkových daňových příjmů v tis. Kč

Daňové příjmy Horní Břízy představují za běžné situace necelé cca 3/4 veškerých příjmů a jejich váha kolísá ve vazbě na dotace, prodeje majetku a nedaňové příjmy. Podle novely RUD závisí zásadní část daňových příjmů města především na počtu obyvatel, počtu žáků a dalších ukazatelích jako je rozloha katastrálního území.

Daňové příjmy města měly **rostoucí trend navzdory úbytku obyvatel města**. Značnou újmu utrpěly daňové příjmy města dopadem světové finanční krize v roce 2009. Od roku 2012 se daňové příjmy opět vyvíjely velmi dobře a vedle daňových změn v tzv. RUD (2013) reagují na dobrý ekonomický vývoj ČR. **Město dobře plánovalo daňové příjmy** na základě reálných prognóz ekonomiky. **Novela tzv. RUD městu od 1. 1. 2017 přidá 480 tis. Kč.** Dopady budou výhledově nižší, protože město přichází o lokální výnos extrémně progresivní daně z podnikání FO, ale ten v Horní Bříze vymizel počínaje rokem 2011. Od té doby Horní Bříza inkasovala u této daně prakticky jen sdílenou část. Počítá se však s tím, po aplikaci registračních pokladen nastane růst inkasa (jestliže k důsledné aplikaci skutečně dojde). Naopak náhrada výnosu za nevyzpytatelnou a na ekonomiku rychle reagující DPH není pro obce nijak zásadní. Čeká se však nárůst podnikatelů přiznávajících nové obraty v souvislosti s povinností registračních pokladen a tím zásadní nárůst plátců DPH. Tedy výsledný stabilizační efekt bude nakonec pro Horní Břízu dosti pozitivní.

Mezi daňovými příjmy města převažují ty sdílené se státním rozpočtem, což je dobře, protože to podporuje dosavadní stabilitu příjmů města. Město musí počítat v příjmech s možným výpadkem **2 mil. Kč u nedaňových příjmů (přijaté neinvestiční dary) a mělo by brát tento příjem jako bonus celkově „uměle“ zlepšující hospodaření.**

Graf 6: Vývoj struktury daňových příjmů Horní Břízy**Použité zkratky:** DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

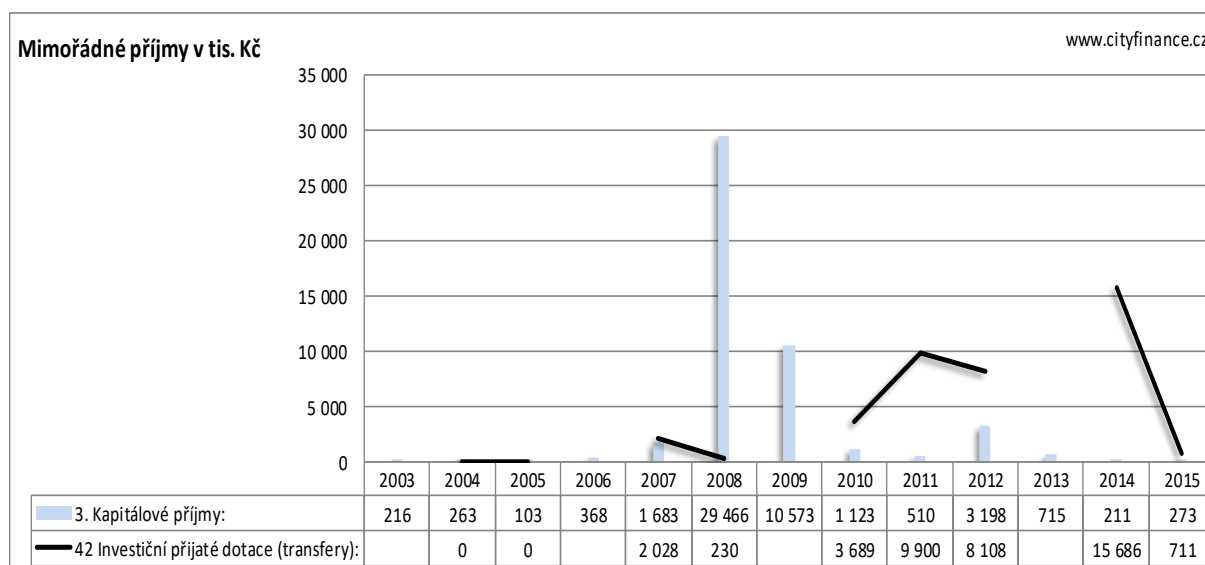
DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

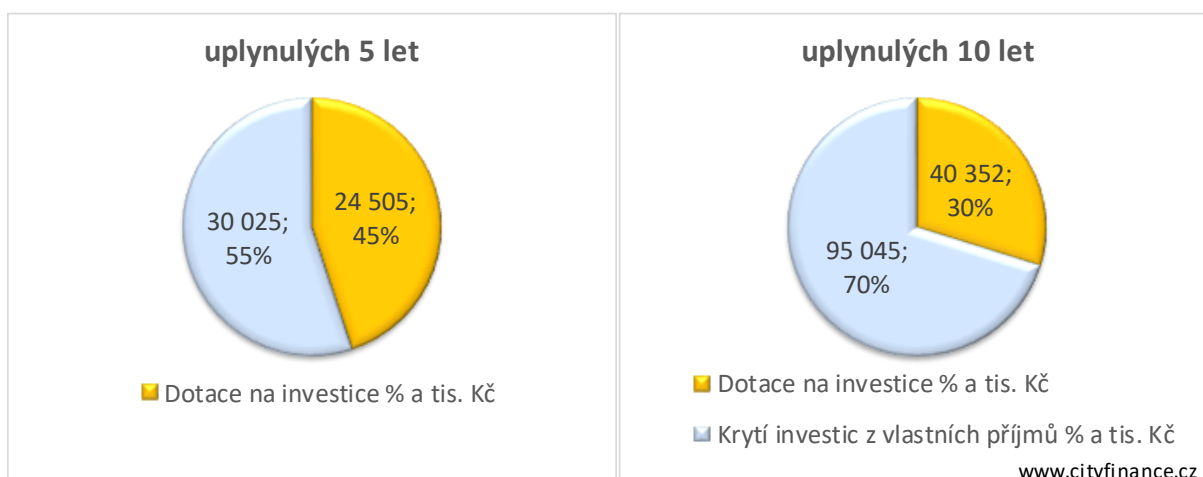
Zdroj: www.cityfinance.cz

Stabilní a téměř jistá základna příjmů města je někde na úrovni více než 59 mil. Kč ročně (vycházíme z daňových příjmů, snížených nedaňových příjmů a stagnujících běžných dotací), což je za normálních okolností naprostá většina příjmů města a pokrývá to běžné výdaje města. **Mandatorní výdaje** města ze skutečnosti 2015 činí **41,5 mil. Kč**, vycházíme z běžných výdajů (45,5 mil. Kč) snížených o výdaje na opravy a udržování (4 mil. Kč). **Kladný rozdíl příjmů k pokrytí nutných výdajů (mandatorních) je dosud zajištěn ve výši cca +17,5 mil. Kč z čehož je nutno dávat alespoň 6 mil. Kč ročně do reprodukce majetku města (viz dále).**

Graf 7: Vývoj mimořádných příjmů Horní BřízyZdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Horní Bříza získávala **mimořádné investiční příjmy** (viz předchozí **graf**). Město za poslední 4 roky získalo **29 mil. Kč mimořádných příjmů**, z toho 25 mil. Kč investičních dotací a 4 mil. Kč kapitálových příjmů. Město za poslední 4 roky **investovalo 55 mil. Kč**, tj. město přililo za 4 roky na investice dalších **26 mil. Kč vlastních financí**. Dotace se po odpočtu sanace ekologické zátěže prakticky podílely na rozvoji města naprosto minimálně, celkově za 10 let i s příjmy za sanaci skládky **dotace nekryly ani 1/3 investic** Horní Břízy.

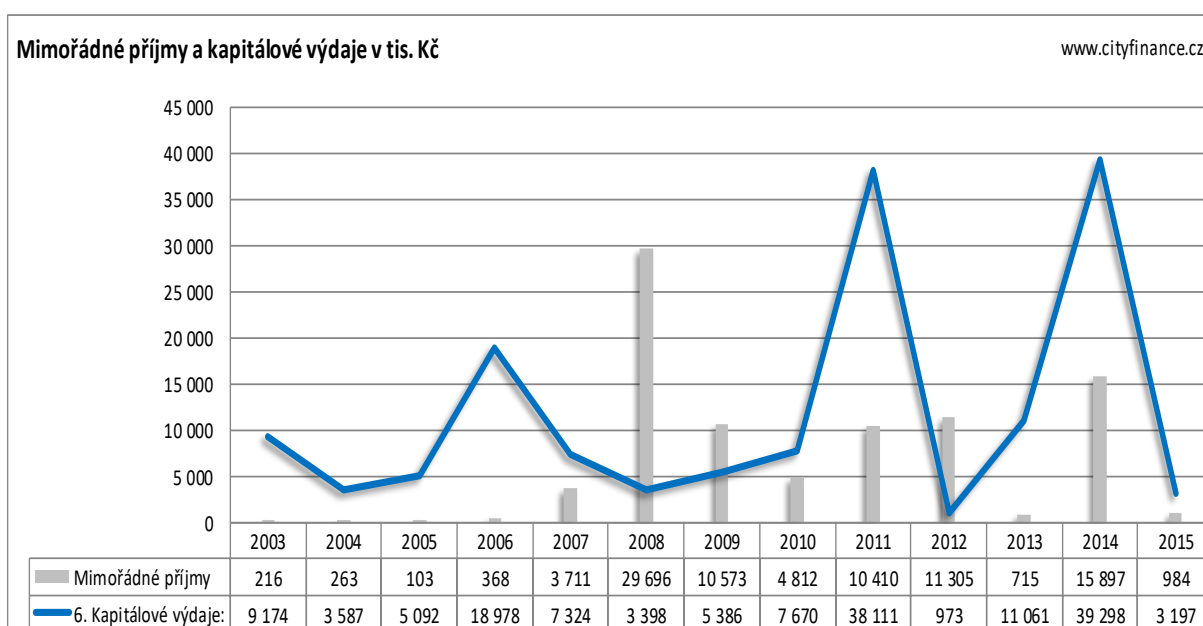
Graf 8. Podíl krytí investic z dotací a vlastních příjmů Horní Břízy

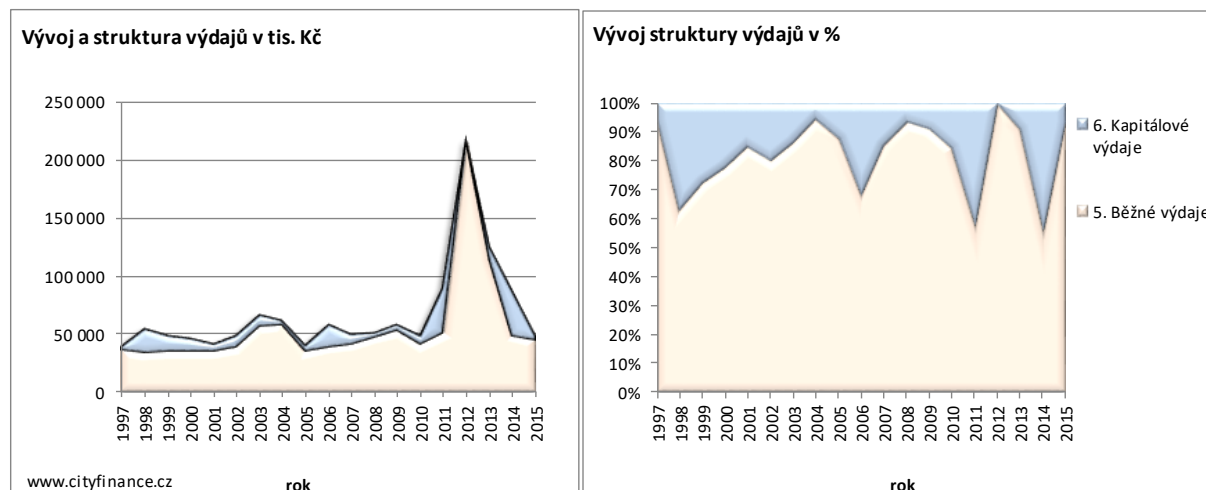
Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

U investic a oprav záleží vždy na smysluplnosti projektů a z okamžitého finančního hlediska jsou žádoucí zejména ty mající vliv na snížení provozních výdajů, zlepšení infrastruktury a podmínek pro podnikání a bydlení.

Graf 9. Mimořádné příjmy a kapitálové výdaje (investice) Horní Břízy

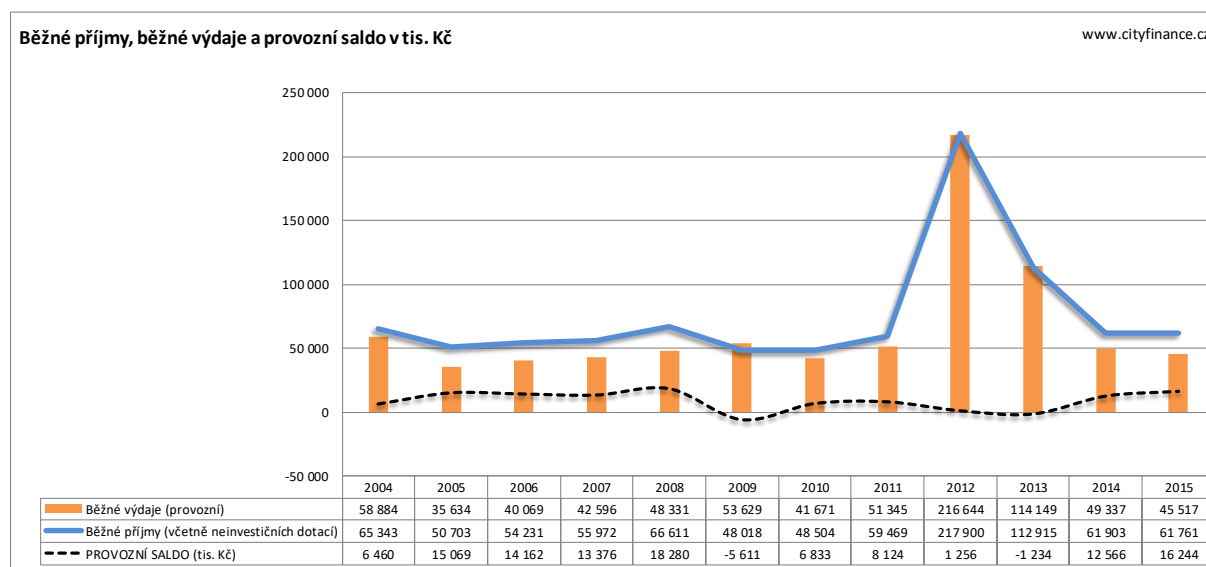

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 10. Vývoj struktury výdajů Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Pro Horní Břizu existuje malé riziko spočívající ve schopnosti města **udržet rozumné provozní výdaje** (běžné), protože minulost po výkyvu výdajů způsobených dotacemi a akcí sanace se vyznačovala spíše šetrností na provozu. Také nadále je žádoucí **klást důraz na projekty snižující provozní výdaje a inovující dosavadní majetek**, zejména infrastrukturu k prosperitě města.

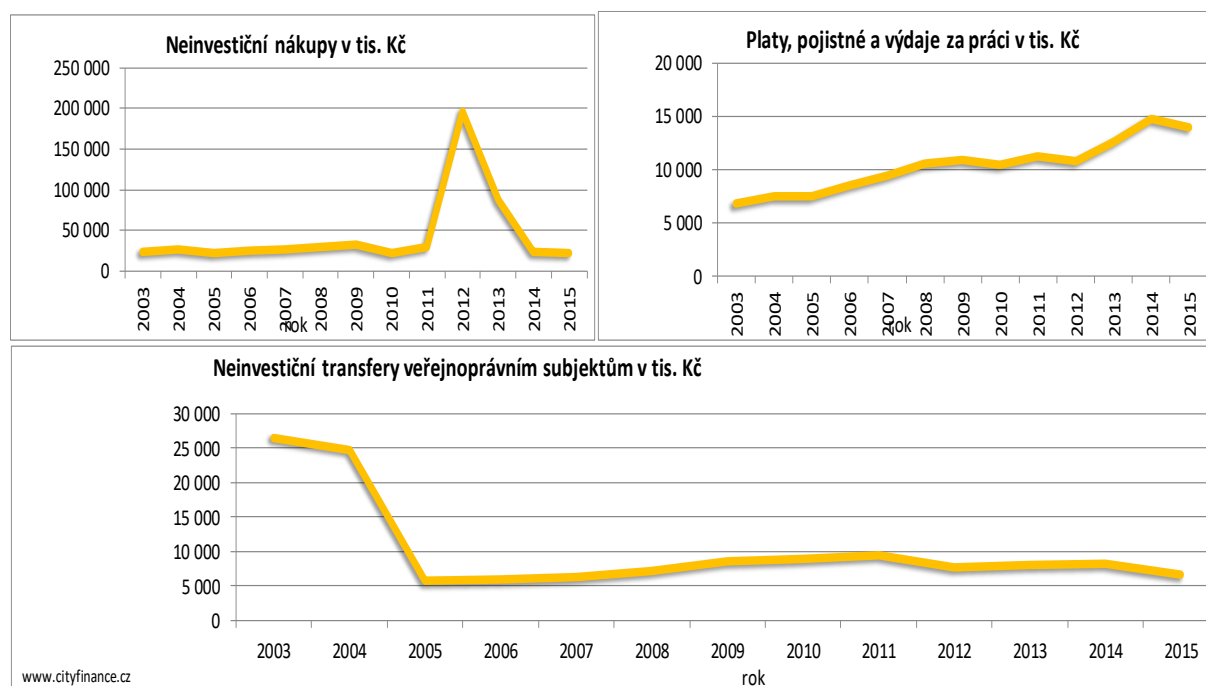
Graf 11. Vývoj krytí běžných výdajů běžnými příjmy Horní Břízy a saldo

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, POZ. rok 2012 odliv sociálních transferů, 2005 odliv transferů na školství, 2009 finanční krize

Obecně platí, že čím více ekonomicky nevyužívaného majetku město nebo obec má, tím více prostředků je třeba na jeho údržbu a obnovu (týká se infrastruktury, nemovitostí a netýká se pozemků, cenných papírů apod.). Zapomíná se často na obnovu technologických celků, také bytů a dalšího majetku a místo toho, aby obce a města vytvářela odpovídající zdroje na odpisy, spravují často pouze fondy na nezbytné opravy a řešení havárií. Modernizace a zásadní obnova velkých investičních celků je často chybně v pozadí a velice často se přijímají chybná

provizorní řešení nebo některá města trpí naopak megalomanií či strádáním staveb. Obce a města musí investovat do infrastruktury a zejména menší jsou svým způsobem ve finanční past, kdy rozvoj a obnova majetku může záviset později na dotacích a dluzech. Zanedbávání majetku je vždy nejhorší zvolenou taktikou, to ale rozhodně není případ dosavadní finanční politiky Horní Břízy.

Graf 12. Podrobnější vývoj běžných výdajů Horní Břízy

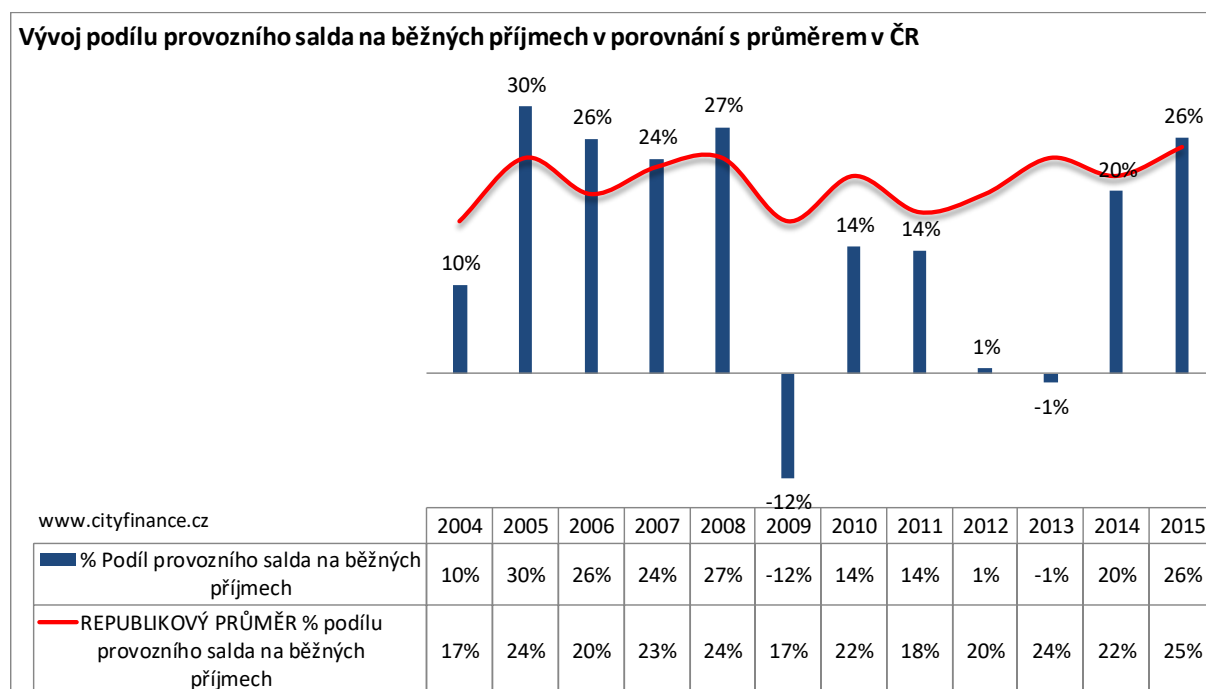
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Riziko neúměrného růstu běžných je poměrně nízké, **pokud se i nadále podaří udržet růst běžných výdajů pod růstem běžných příjmů.**

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví obce nebo města je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy města označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku města) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu města, včetně obnovy majetku (neinvestiční). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance (bez úvěrů), které městu ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí obnovu majetku města, na splátky dluhů či na úspory a tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít město na splátky, ale už se nezajímají o stav majetku města, pokud jím město neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ města, a tedy ročně generovaný potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku města (města), splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod.

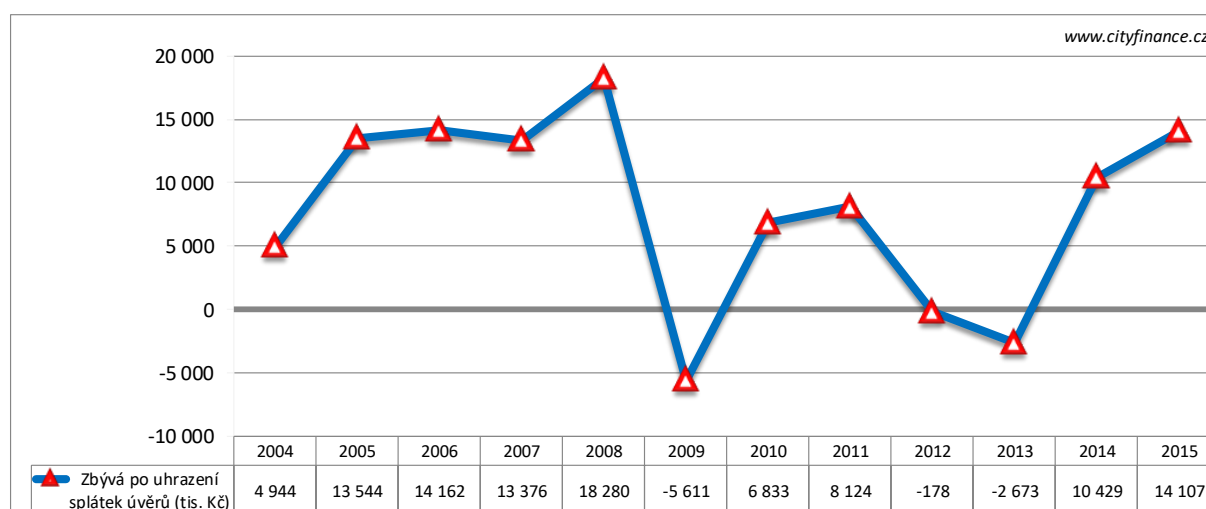
Finanční kondice Horní Břízy bývala špatná zejména v období po roce 2009 do roku 2013. Město mělo závazek realizovat velký projekt sanace ekologické zátěže a bylo také velmi silně zasaženo dopady světové finanční krize a mělo problémy. **Výtečná finanční politika** a vývoj po roce 2012 postavil město do mnohem lepší dimenze. Od roku 2013 se celková situace financí zásadně změnila a **poslední dva roky byly z finančního hlediska skvělé**. Město dosáhlo **26 %** provozního salda na běžných příjmech s tím, že **průměr ČR byl 25 %** běžných příjmů. Stav běžného hospodaření **patří svým trendem a výší mezi silné stránky Horní Břízy**. Výborný vývoj posledních let ukazují grafy.

Graf 13. Porovnání provozního salda Horní Břízy k průměru v ČR

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, *změna toku sociálních dávek v r. 2012 a RUD v r. 2013

Graf 14. Vývoj provozního salda Horní Břízy po úhradě splátek jistin dluhů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, *změna toku sociálních dávek v r. 2012 a RUD v r. 2013

Špatné období je pryč. Finance Horní Břízy žijí po dlouhé době od roku 2012 opět prosperitou a v kurzu excelentního trendu. Horní Bříza má svým výborným trendem a výsledkem finanční kondice konečně **opět otevřené dveře k novým investicím** a možnostem v nejbližší budoucnosti, aniž by se musela „pitvořit“ kvůli dotacím nebo na ně věčně čekat.

Tabulka 4. Vývoj provozního salda Horní Břízy

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	tis. Kč
1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	65 343	50 703	54 231	55 972	66 611	48 018	48 504	59 469	217 900	112 915	61 903	61 761	
5	Běžné výdaje (provozní)	58 884	35 634	40 069	42 596	48 331	53 629	41 671	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517	
8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 516	1 525	0	0	0	0	0	0	1 434	1 439	2 137	2 137	
	PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	6 460	15 069	14 162	13 376	18 280	-5 611	6 833	8 124	1 256	-1 234	12 566	16 244	
	Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	4 944	13 544	14 162	13 376	18 280	-5 611	6 833	8 124	-178	-2 673	10 429	14 107	
	% Podíl provozního salda na běžných příjmech	10%	30%	26%	24%	27%	-12%	14%	14%	1%	-1%	20%	26%	
	REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	17%	24%	20%	23%	24%	17%	22%	18%	20%	24%	22%	25%	
	Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	3 601	20 332	15 883	26 846	70 223	69 799	73 978	60 483	76 501	66 536	53 672	65 694	tis. Kč
	Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	15 101	17 145	34 494	29 259	45 125	64 612	76 632	82 102	60 305	73 829	76 965	67 779	Suma od 2013
	Změna běžných příjmů (tis. Kč)	288	-14 640	3 528	1 741	10 639	-18 593	486	10 965	158 432	-104 986	-51 012	-142	-156 140
	Změna běžných výdajů (tis. Kč)	1 246	-23 249	4 435	2 526	5 735	5 297	-11 958	9 674	165 299	-102 496	-64 812	-3 820	-171 127

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Od roku 2013 se běžné příjmy města vyvinuly lépe než běžné výdaje. **Výsledkem bylo zlepšení provozního salda o zásadních 15 mil. Kč!**

Jelikož do **obnovy majetku** směřuje významný objem financí města a město modernizovalo majetek, tento vliv, jak je zřejmé z dosud uvedeného, způsobuje srážení provozního salda opticky níže v přímé vazbě na objem oprav realizovaný prostřednictvím města a jeho organizací. Majetek Horní Břízy, přesněji jen stavby, představují z rozvahy cca 210 mil. Kč. Velmi orientačně město potřebuje **na obnovu dlouhodobého majetku** typu staveb **alespoň 6 mil. Kč ročně**¹¹ (z účetnictví odpisy dlouhodobého majetku za 2015 byly 5,5 mil. Kč). Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší neb účetnictví v případě veřejné správy bohužel neodráží skutečnou hodnotu, a hlavně stav majetku. **Obnova majetku města je vícezdrojová** a realizuje se především třemi způsoby:

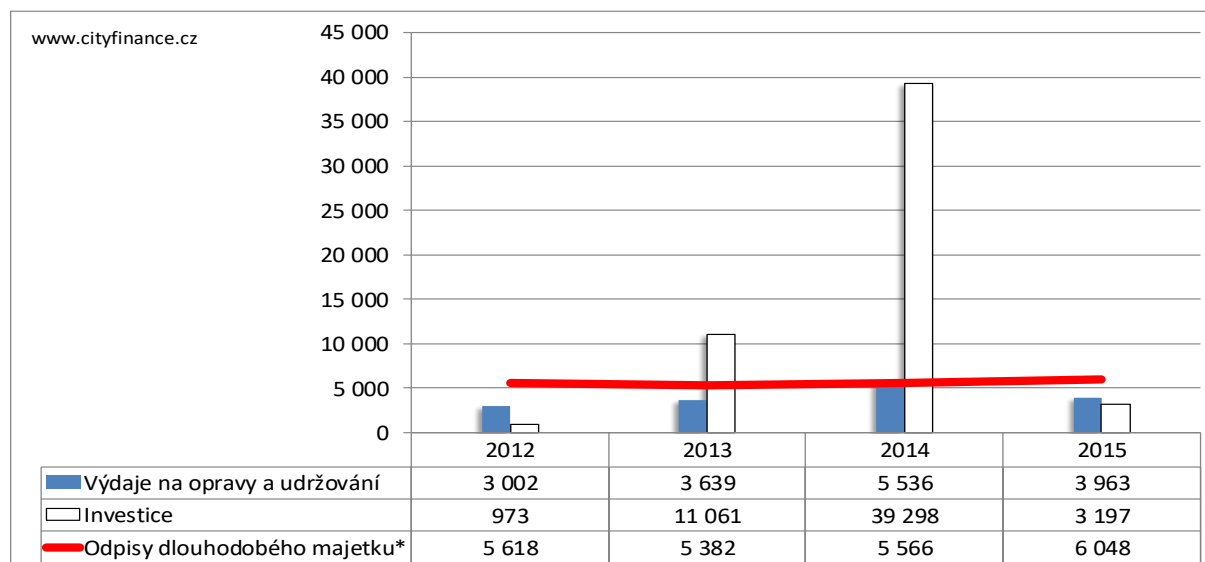
1. způsobem běžných výdajů města (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizacím (investičními i neinvestičními).

Horní Bříza trvale vynakládala do obnovy majetku vyšší částku, a to hlavně investicemi (vyplývá z dalšího grafu, kde červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku města). Naopak od roku 2012 město přililo k potřebě obnovy majetku ve výši 23 mil. Kč **dalších 48 mil. Kč** (na opravách a investicích, minus odpisy). Horní Bříze však tato data

¹¹ Odpisy - obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

značně zkreslovala dotace a sanace ekologické zátěže. **Graf níže ukazuje** limit nutné obnovy majetku vyznačeným červenou čarou a výdaje na opravy a investice vyznačené sloupcovými grafy (modrý a bílý).

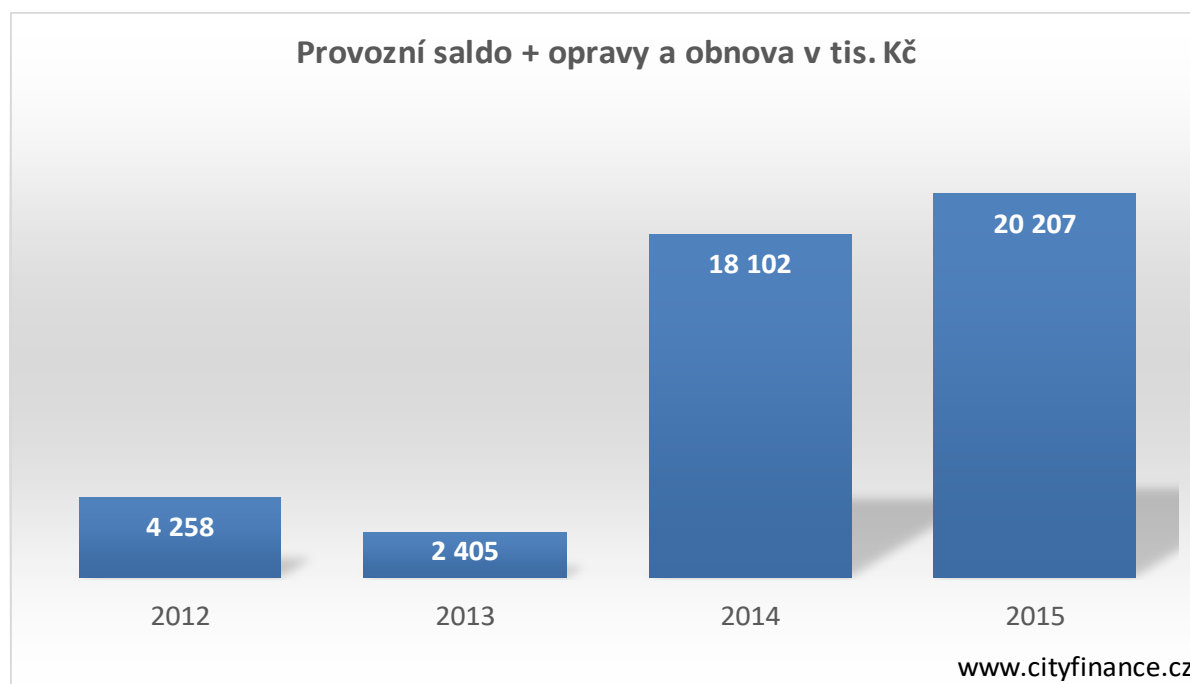
Graf 15. Vývoj financování obnovy majetku Horní Břízy v tis. Kč včetně investic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

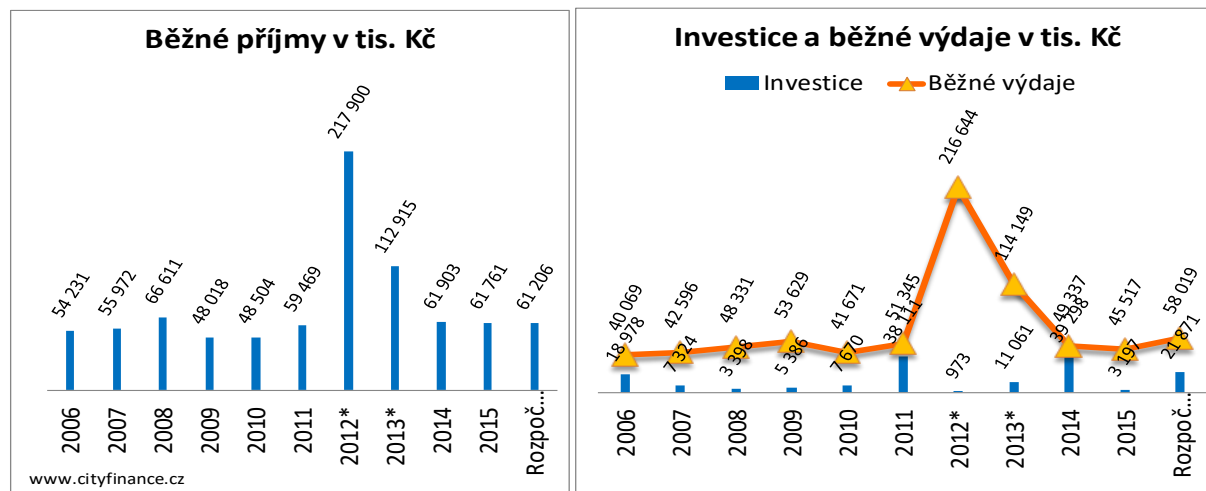
Pokud bychom výdaje na opravy (běžné výdaje) přičetli k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů mínus běžné výdaje), dostali bychom **celkovou výši ročního finančního potenciálu města, o kterém rozhoduje samospráva** s vědomím potřeby odpočtu o splátky dluhů. Je vidět jak **město s nadsázkou „povstalo z mrtvých“**

Graf 16. Vývoj finančního potenciálu Horní Břízy

Samospráva Horní Břízy volně rozhodovala (po úhradě nutných provozních výdajů) ročně o **20 mil. Kč** z čehož musela ještě platit splátky závazků a opravy.

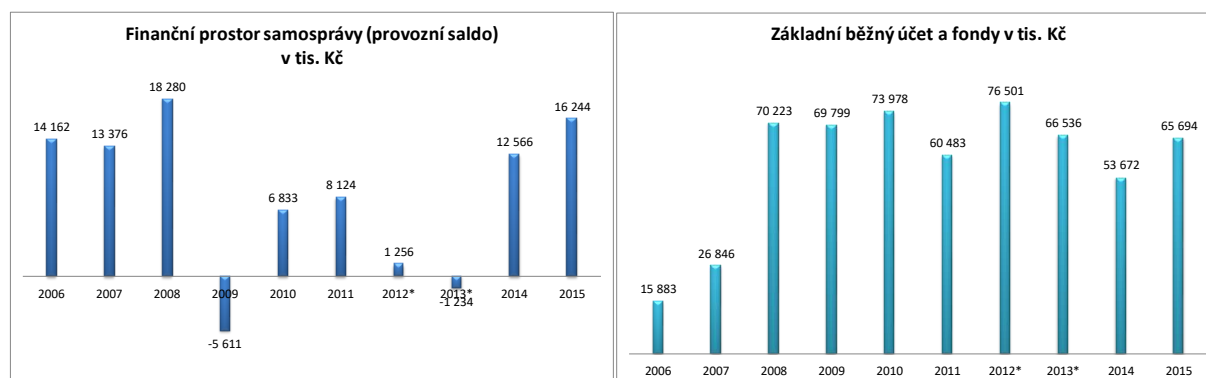
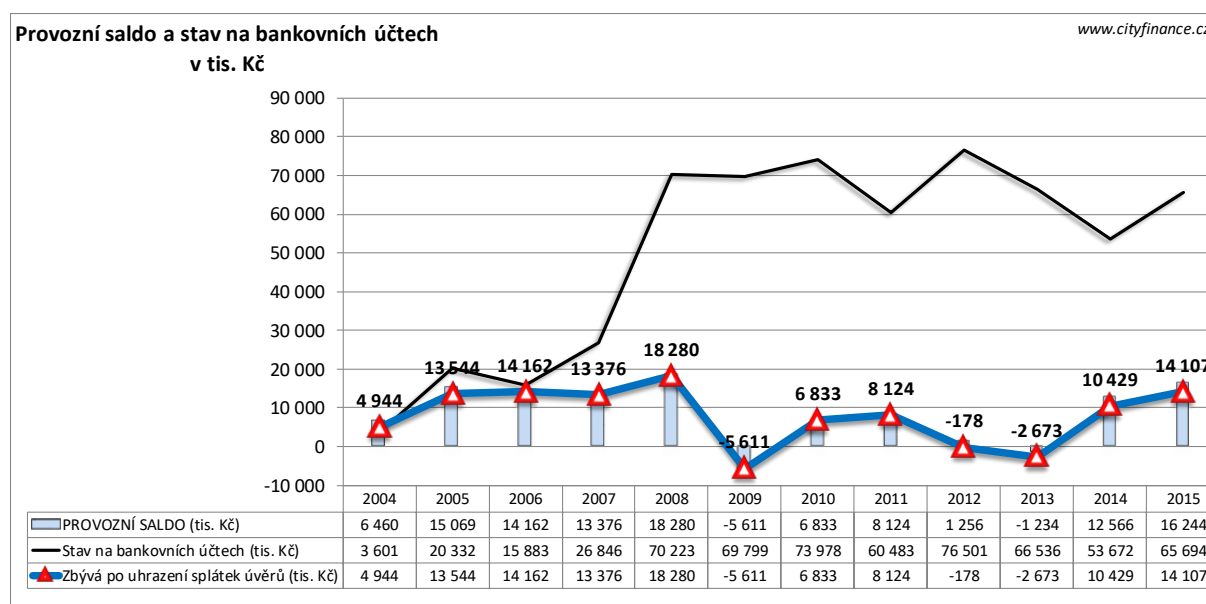
Graf 17. Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a investic Horní Břízy

*2012 přesun agendy sociální na úřady práce, *2013 novela RUD

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 18: Základní finanční aktiva a provozní saldo Horní Břízy

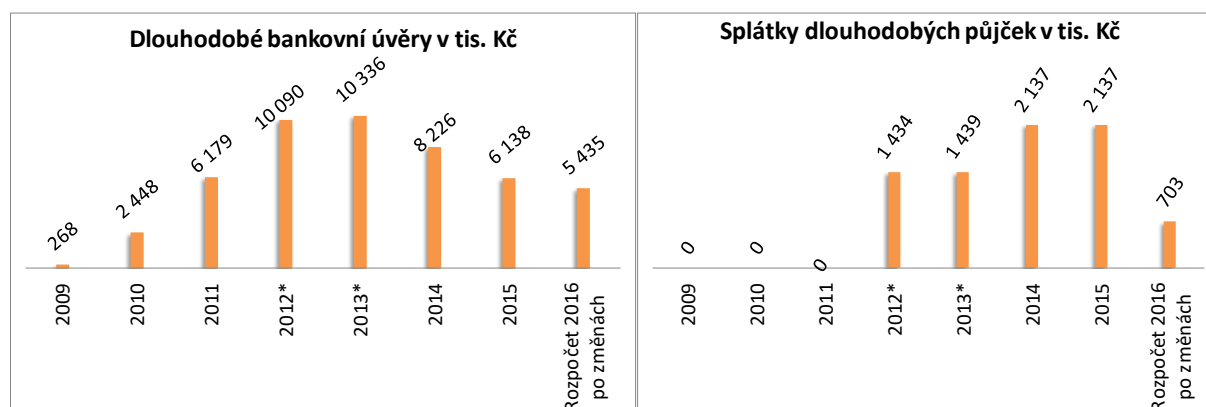

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Horní Bříza disponovala k 30.9. 2017 **finanční rezervou celkem cca 70 mil. Kč. Z toho účty 60 mil. Kč a účelové fondy 10 mil. Kč.** Ke konci roku 2016 se předpokládá, že město bude disponovat min. cca 60 mil. Kč (spíš více) zůstatků na účtech¹² a účelových fondech, a to bez ohledu na poněkud skeptičtější rozpočet 2016. Momentální dobrá finanční likvidita může být rozpuštěna v budoucích rozpočtech. Rozhodně je výhodná doba k realizaci investic do majetku města.

Horní Bříza má velmi nízký, ale na dnešní dobu poměrně drahý závazek (dluh). Celkem se počítá na konci roku 2016 se zůstatkem necelých **5,4 mil. Kč** s tím, že se jedná o půjčku se DFŽP za 1% úrok s tím, že současnost nabízí úroky poloviční. Splacení by mělo být v roce 2023. Situace na trhu nabízí bezpečně dosáhnout pod PRIBOR 3M +0,2 %. Díky aktuálně dobré a vysoce stabilní finanční kondici města s dobrým trendem a stabilními příjmy se strop bezpečné zadluženosti výrazně zvýšil z původních 20 mil. Kč. **Strop bezpečné výše případného zadlužení města je na úrovni 105 mil. Kč¹³** (při splácení 5 mil. Kč ročně + úroky by aktuálně městu zbývalo stále cca 15 mil. Kč ročně na opravy a investice viz **graf 16**. Uvažujeme při tom s časovým rozložením splátek na 20 let a také započítáváme aktuální stav a vývoj sazeb finančního trhu pro obce a zohledňujeme dobrý vývoj ekonomiky s vědomím opatrné prognózy příjmů města a při zachování provozních výdajů a počítáme s růstem mezd.

Graf 19. Vývoj zadluženosti a splátek (úmoru) dluhu Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

¹² Základní běžný účet a účty fondů. Položka 96 ARIS-60M, od 2010 součty účtů 068+231+236+241 výkaz viz ÚFIS 01M.

¹³ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo je zdrojem umořování dluhu a předpokládám, že obec by měla být schopná během pěti let vytvořit finance na většinové, ne-li úplné umoření dluhu. Při pomalejším splácení v případě potřeby reálně dluh do max. 15 let bezpečně splatit.

Dlouhodobé pohledávky¹⁴ Horní Břízy byly nulové, takže nehrají roli svou výší ve výhledu.

Graf 20. Dlouhodobé pohledávky Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

¹⁴ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

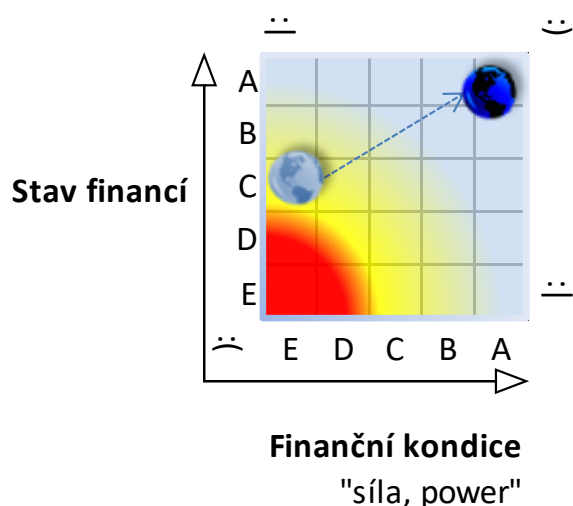
Závěr finanční analýzy

Špatné „pokrizové“ období financí města skončilo rokem 2012. Finance Horní Břízy žijí od roku 2012 po dlouhé době v kurzu prosperity. Horní Bříza zásadně ozdravila finance a **město s nadsázkou „povstalo z mrtvých“**.

Konstatujeme s potěšením, že dosavadní rozpočtový výhled a doporučení město naplnilo, což mělo pozitivní dopad do financí a **finanční zdraví města se razantně zlepšilo**. Dobrá finanční politika zaměřená na zlepšení finanční kondice měla dobrý vliv pro budoucnost. **Finanční zdraví** Horní Břízy hodnotíme aktuálně známkou **A** tedy **výborné**. Tuto známku opíráme o:

- **A (výbornou) finanční kondici** Horní Břízy, kterou zakládáme především na trendu a výborném výsledku (nadprůměrnému) provozního salda podpořeného stabilizací příjmů a růstem daňových příjmů v kombinaci s provozními úsporami či střídmostí. Město je finančně na dobré vlně růstu běžných příjmů a vytvořilo si prostor na investice, které může krýt vlastními zdroji i budoucími příjmy. Město výborně finančně plánuje a reálně predikuje příjmy. Zdravá základna příjmů města a zbrzdění úbytku obyvatel (stabilizace) nebo jeho obrat jsou výzvy využitelné pro budoucnost.
- **A (výborný) stav financí** zakládáme na výborné finanční likviditě, značné rezervě a velmi nízkému dluhu města vztaženému k bezpečné výši zadluženosti. Likvidita dostačuje ke krytí mimořádných výdajů, a i větších investic. Pozitivní je práce města se standardy řízení finančních ukazatelů, která **zásadním způsobem změnila budoucnost města k lepšímu**.

Obrázek 4. Rating - hodnocení finančního zdraví města se znázorněním posunu od roku 2009

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planetky.
Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví obce.
© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Rizika a příležitosti financí města spočívají především ve vnějších vlivech, rizicích úbytku obyvatel a na vývoji ekonomiky a vybraných sdílených daních ČR. Hlavní rizika vnitřní spočívají ve schopnosti města řídit provozní výdaje vzhledem k trvalému úbytku obyvatel.

Dále uvádíme pro rekapitulaci **SWOT** analýzu financí (řazeno dle významu).

Tabulka 5. SWOT analýza financí města (řazeno sestupně dle významu)

Silné stránky financí	Slabé stránky financí
Výborný výsledek a trend finanční kondice.	Nízký, ale na současné poměry poměrně drahý starší dluh.
Provozní saldo.	
Dostatek finanční kondice a zodpovědné výdaje na udržování a obnovu majetku.	
Finanční rezerva a velmi dobrá reálná finanční likvidita.	
Stabilní běžné příjmy , zejména vysoký podíl daňových.	
Reálné a kvalitní finanční plánování a výborná finanční politika.	
Finanční nezávislost na dotacích – poměrně dostatek vlastních možností města.	
Příležitosti financí	Ohrožení (rizika) financí
Zavádění nových technologií snižujících provozní výdaje (zateplování, alternativní zdroje energie apod.)	Úbytek obyvatel.
Uvážlivé využití dotací nového období.	Nové stavby s provozně náročnou technologií.
	Rizika plynoucí z dotací.
	Riziko podléhání tlaku k růstu provozních výdajů vyjma oprav a platů.
	Stagnace běžných příjmů města vlivem vnější ekonomiky.

Střednědobý výhled rozpočtu

Horní Bříza dostojí svým dosavadním závazkům a může využít ideální doby k realizaci rozsáhlejších investic s rozložením jejich splátek. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2018¹⁵, i když výhled uvádí také rok 2017, aby byl výhled pomocným nástrojem finančního plánování s určitou kontinuitou.

Doporučení

Vzhledem k vývoji a stavu financí máme následující praktická doporučení s tím, že doporučení 1 a 2 navrhujeme provést v jednom kroku a doporučení 3 realizovat ihned:

1) Uspořit minimálně 100 tis. Kč na úrocích konsolidací dosavadních dražších dluhů. Město může na úrocích uspořit minimálně 0,5 % p. a. úroků.

2) Využít tzv. Investiční úvěrový rámec s rozpětím do 100 mil. Kč, dle cílů samosprávy. Splátka při plné zadluženosti by činila cca **5 mil. Kč ročně** s tím, že by městu stále ročně minimálně **10 mil. Kč (s velkou rezervou) zbývalo na další opravy a investice**, což vyplývá nejlépe z **grafu 15**. V tom je obsažena rezerva, tedy je to podhodnoceno, aby se zvýšila bezpečnost financí. **Je ideální doba pro využití investičního potenciálu města.** Levné úvěry spolu s ekonomickým růstem a výrazně nižším alokacím dotací pro obce v novém období (2014-2020) vytváří dokonalé klima k vybavení města investováním do majetku a infrastruktury bez čekání na dotace a na cizí spásu. Město je dobré posunovat v souladu s prosperitou, a proto doporučujeme zvýšit finanční likviditu a využít Investiční úvěrový rámec ke krytí investiční aktivity města i k řešení spolufinancování na projekty do žádostí o dotace. Případné nové dluhy realizovat s floatingovými sazbami (PRIBOR má klesnout) a se současnými provozními úsporami nebo s vysokou přidanou hodnotou.

a) Podmínky na finančním trhu se za poslední roky výrazně změnily a úroky z úvěrů pro samosprávy se snížily pod inflaci, což znamená, že případným čerpáním úvěru bude hodnota financí využitých samosprávou úroky dotčena pozitivně. Jinak řečeno reálné **zhodnocení aktuální ceny pořízené investice do majetku předčí náklady úroků** z případného čerpání úvěru. Konkrétně toto doporučení je možné udělit díky posunu (změně) podmínek na finančním trhu. Není výjimkou, že samosprávy na tzv. **floatingové¹⁶ sazby** (odvozené od PRIBOR) docílí úroků

¹⁵ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

¹⁶ tzv. režim volně pohyblivého kurzu (tzv. floating) vázaného na PRIBOR (Prague InterBank Offered Rate), což je pražská mezibankovní nabídková úroková sazba, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na českém mezibankovním trhu.

i PRIBOR +0,01 %¹⁷ až +0,3 % p. a.¹⁸ (výsledný úrok je cca 0,3 % až 0,5 % p. a. ve vazbě na riziko, které je u Horní Břízy velmi nízké, proto **lze očekávat nízkou sazbu**).

- b) Přijetím úvěrového rámce se otevírá možnost čerpat finance, **nezvyšuje se dluhová služba, ani zadluženost**, dokud zastupitelstvo vždy v konkrétním případě finance nevyužije.

3) Investovat - pracovat na zatraktivnění města a pokusit se zastavit úbytek obyvatel – podmínky pro podnikání a bydlení vylepšovat jak to jen půjde na excelentní úroveň s minimálními dopady do růstu provozních výdajů. **Výrazně vyšší investiční výdaje města k růstu jeho atraktivity by byly v nejbližší budoucnosti více než žádoucí.**

¹⁷ POZ. Nejedná se o překlep, skutečně 0,01 % p. a.

¹⁸ Per annum (lat.) – ročně nebo za rok.

Definice finančního potenciálu města

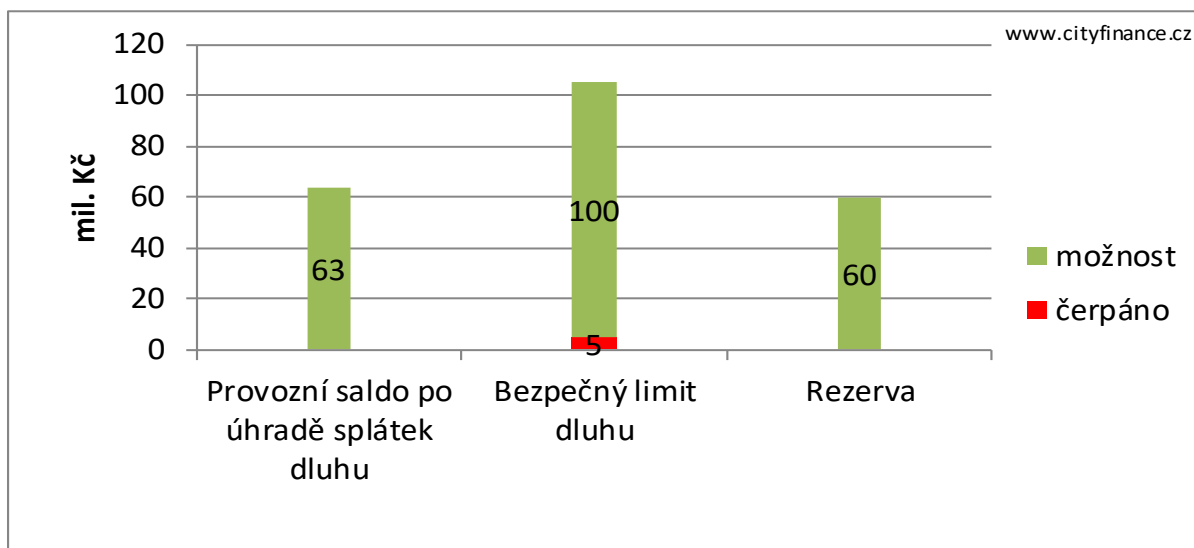
Horní Bříza při dodržení střednědobého výhledu rozpočtu bude schopná následujících 5 let, **počínaje rokem 2017 do 2021, vygenerovat minimálně cca 67 mil. Kč** z provozního salda (běžných příjmů po úhradě mandatorních běžných výdajů, ve kterých nejsou zahrnuty opravy v obvyklé výši 5 mil. Kč ročně) s tím, že:

- cca 3,5 mil. Kč bude potřeba na úmor dluhu;
- zbývá cca **63 mil. Kč**, ale město bude potřebovat na reprodukci majetku (opravy) v definovaném období minimálně 30 mil. Kč.

Samospráva bude moci pracovat ve svém rozhodování na definovaných 5 let (od 2017 do 2021) **bez dotací a kapitálových příjmů** a s využitím rezerv se sumou **123 mil. Kč vlastních financí** (63 mil. Kč z provozního salda a 60 mil. Kč rezerv na účtech).

Graf 21. Znázornění vlastních finančních možností Horní Břízy na období 2017 až 2021 bez dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

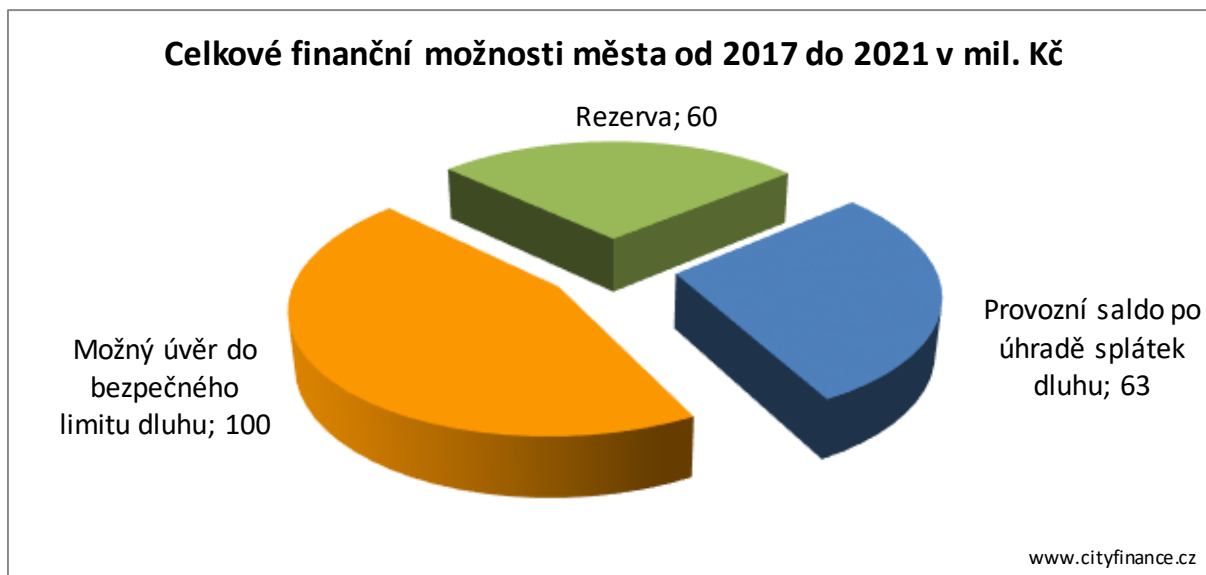

Zdroj: www.cityfinance.cz

Při využití limitu bezpečného dluhu může Horní Bříza operovat s celkem až s cca **223 mil. Kč** v následujícím členění:

- **63** mil. Kč vlastních financí z provozního salda po úhradě splátek dluhů;
- **60** mil. Kč vlastních finančních rezerv (účty a účelové fondy);
- až **100** mil. Kč nového investičního úvěrového rámce do dosažení bezpečné výše dluhu 105 mil. Kč po odpočtu dosavadních dluhů cca 5 mil. Kč.

Graf 22. Znázornění finančních možností Horní Břízy na období 2017 až 2021 bez dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr

Celkem bude mít město na následující období 5 let minimálně **123 mil. Kč vlastních** financí a možnost až **100 mil. Kč nového investičního úvěrového rámce**. Finanční možnosti města nejlépe znázorňují **grafy výše**.

Předpoklady pro plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat, vzhledem k aktuální ekonomické situaci a prognóze financí ČR, konzervativněji na straně příjmů, než jak počítá MF ČR. Střednědobý výhled už **v sobě zahrnuje v období let 2017 až 2021:**

- **Růst výdajů na platy** o 4,1 % ročně dle očekávání respektujících nařízení vlády;
- **Růst příspěvku na výkon státní správy** o 5 % v roce 2017 a 5 % v roce 2018;
- **Skeptický vývoj daňových příjmů** oproti predikci MFČR (výhled počítá s pouze 2,8 % ročním průměrným růstem daňových příjmů oproti dlouhodobému dosavadnímu průměru 8 %);
- **Dopad novely RUD** s účinností od 1. 1. 2017;
- **Udržení provozního salda** po odpočtu výdajů na opravy celkem na úrovni 10 mil. Kč nebo 15 mil. Kč po navýšení o výdaje na opravy (větší opravy mohou saldo výrazně snížit, což by nebylo bráno jako prohřešek).

Pravidla rozpočtů pro stabilitu financí města

Následující ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí města.

1. PRAVIDLO: **Dobry trend financování provozu** - Běžné příjmy volebního období by se měly celkem vyvinout lépe než běžné výdaje (nebo stejně) a měly by tak být sestavovány také rozpočty na každý rok.

2. PRAVIDLO: **Dobry provozní výsledek** – **ideální provozní saldo je 15 mil. Kč** (nebo 25 % běžných příjmů, což je průměr v ČR¹⁹), **excelentní je 20 mil. Kč**. Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje²⁰, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na rekonstrukce majetku.

3. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (závazků) je aktuálně **105 mil. Kč**.

Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

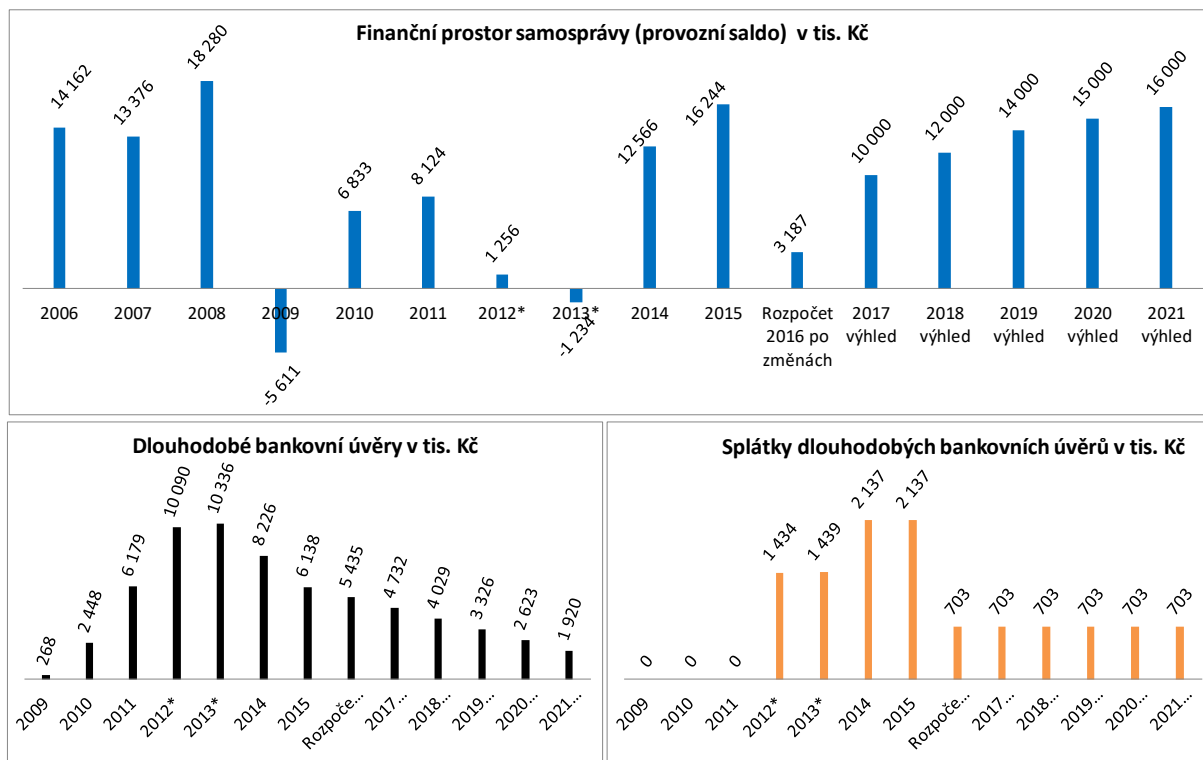
¹⁹ skutečnost 2015

²⁰ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí města

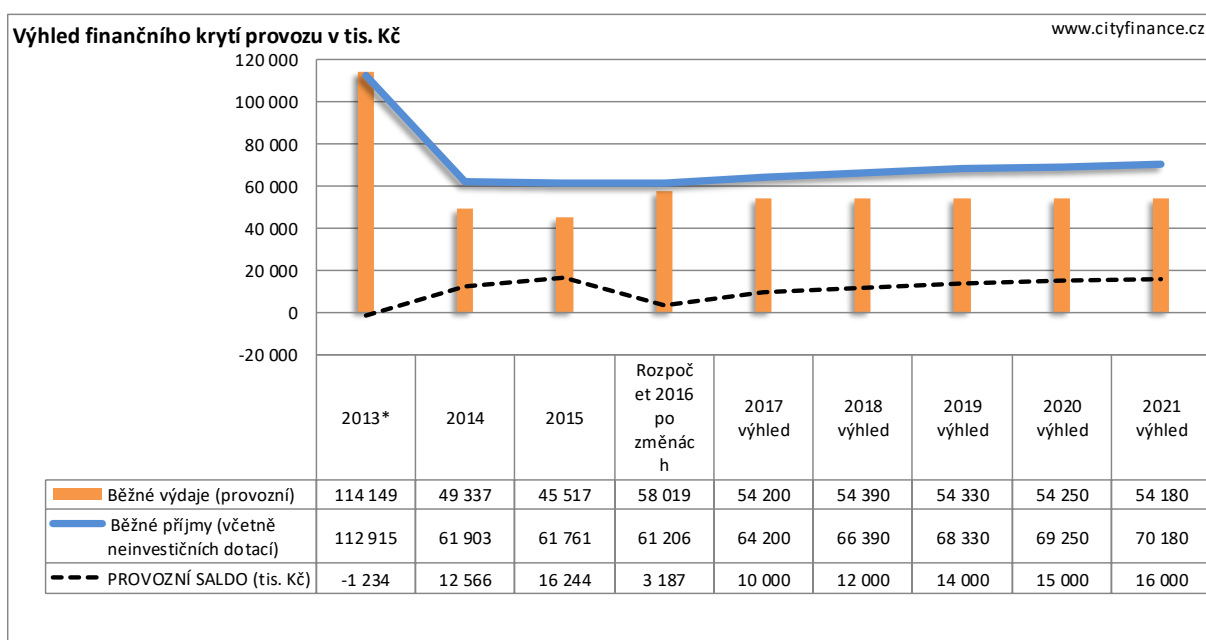
Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí města.

Graf 23. Zobrazení vybraných ukazatelů střednědobého výhledu rozpočtu Horní Břízy

Zdroj: MFČR, město, www.cityfinance.cz, POZ. *2012 přesun agendy sociální na úřady práce, *2013 podstatnější novela RUD

Graf 24. Výhled finančního krytí běžného provozu Horní Břízy

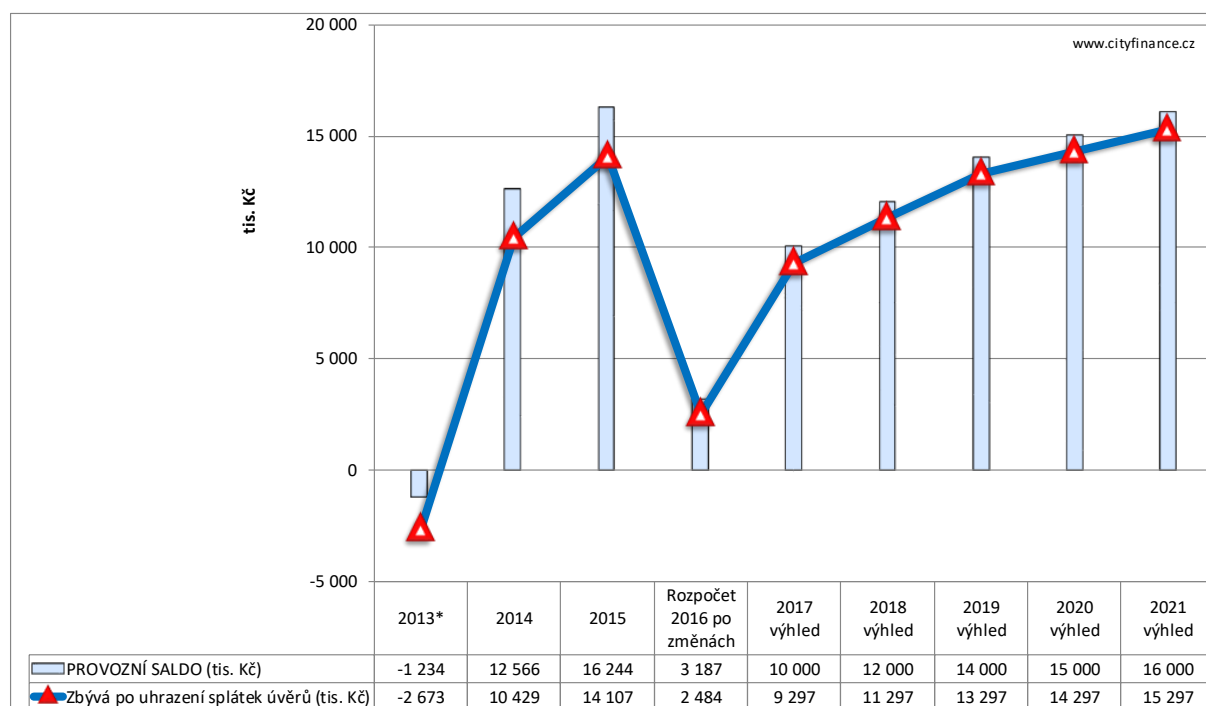

Zdroj: www.cityfinance.cz, *2013 novela RUD, 2012* odliv sociálních dávek

Tabulka 6. Výhled provozního salda Horní Břízy

tis. Kč											
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)		2013*	2014	2015	Rozpočet 2016 po změnách	2017 výhled	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	CELKEM 2017 až 2021
1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	112 915	61 903	61 761	61 206	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180	338 350
5	Běžné výdaje (provozní)	114 149	49 337	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	271 350
a	PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	-1 234	12 566	16 244	3 187	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000	67 000
	% Podíl provozního salda na běžných příjmech	-1%	20%	26%	5%	16%	18%	20%	22%	23%	
b	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 439	2 137	2 137	703	703	703	703	703	703	3 515
c=a-b	Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	-2 673	10 429	14 107	2 484	9 297	11 297	13 297	14 297	15 297	63 485
d	Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	66 536	53 672	65 694	47 744	57 041	68 337	81 634	95 931	111 228	
e=c+d	Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	73 829	76 965	67 779	68 178	57 041	68 337	81 634	95 931	111 228	
f	Stavby (tis. Kč)	181 219	210 244								
	% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	-48%	-45%	0%	-1%	5%	3%	3%	1%	1%	
	% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	-47%	-57%	-8%	27%	-7%	0%	0%	0%	0%	
	ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	-104 986	-51 012	-142	-555	2 994	2 190	1 940	920	930	8 974
	ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	-102 496	-64 812	-3 820	12 502	-3 819	190	-60	-80	-70	-3 839

Zdroj: MFČR, město, www.cityfinance.cz, POZ. *2013 podstatnější novela RUD

Graf 25: Výhled provozního salda Horní Břízy po úhradě splátek dluhů

Zdroj: MFČR, město, www.cityfinance.cz, POZ. *2013 podstatnější novela RUD

Podrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu uvádí **dále tabulky**.

Příloha 1. Střednědobý výhled - tabulková část a komentář

Pro střednědobý výhled je výchozím rokem rok 2018²¹. Tabulky obsahují pro srovnání skutečnosti předchozích let a případně aktuální rozpočet.

Důležité upozornění!

- **Objem investic bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace. Ve výhledu není s investičními dotacemi počítáno.** Zbylý finanční potenciál je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto mohou a budou využity na investice a opravy majetku. Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných. Celkové saldo hospodaření by se vlivem přijatých investičních dotací měnit nemělo s výjimkou řízení cash flow v letech.
- Každý prodej dalšího majetku promítnutý do **kapitálových příjmů** navýší oproti výhledu příjmy. **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že je stanoven jejich limit krytý z vlastních příjmů a případně avizovaných prodejů majetku. Čerpání limitu kapitálových výdajů dle projektů a dotací stanoví samospráva v rozpočtu.
- **Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem** krytým dostatečně provozním saldem.

²¹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 7. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy

Rozpočtový výhled										tis.Kč		INDEXY	
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaje	2015	Rozpočet 2016 po změnách	2017 výhled	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	průměr 2000 až 2015	průměrná % změna 2021/2017		
1	1	Daňové příjmy	47 650	49 455	52 500	54 690	56 630	57 550	58 480	108,0	2,8		
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	11 785	10 570	11 100	11 800	12 500	12 800	13 000		4,3		
3	1112	DPFO OSVČ	299	262	260	410	550	570	600		32,7		
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	1 100	1 130	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		0,0		
5	1121	DPPO	10 133	10 500	11 660	12 000	12 100	12 200	12 400		1,6		
6	1122	DPPO za obce	930	1 100	930	930	930	930	930		0,0		
7	1211	DPH	17 511	20 448	22 000	23 000	24 000	24 500	25 000		3,4		
8	133 až 135	Místní poplatky	3 118	2 825	2 900	2 900	2 900	2 900	2 900		0,0		
9	1361	Správní poplatky	43	50	50	50	50	50	50		0,0		
10	1511	Daň z nemovitostí	2 730	2 570	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600		0,0		
11	2	Nedaňové příjmy	11 114	8 018	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	98,4	0		
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	7 670	4 753	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000		0,0		
13	22	Přijaté sankční platby a vratky		563									
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	2 920	2 702	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		0		
15	24	Přijaté splátky půjček		0							Suma 2017 až 2021		
16	3	Kapitálové příjmy	273	0	0	0	0	0	0		0		
17	4	Přijaté dotace (transfery)	3 709	5 169	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700	206,0			
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery)	2 998	3 733	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700		0,0		
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	711	1 436									
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 472	1 479	1 550	1 600	1 600	1 600	1 600		0,8		
21	1+2+3+4	PRÍJMY CELKEM	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180	114,6	2,3		
22	5	Běžné výdaje	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	118,2	0,0		
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	13 923	16 266	16 900	17 500	18 300	19 000	19 700		4,1		
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje**	21 714	30 444	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000		0,0		
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 015	1 172	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		0,0		
26	53	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům..	8 094	9 632	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		0,0		
27	54 až 59	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org., půjčky obyv. a ostatní neinvestiční výdaje	424	771	500	500	500	500	500	500,0	Suma 2017 až 2021		
28		Rezerva na běžné výdaje			3 800	3 390	2 530	1 750	980		12 450		
29	6	Kapitálové výdaje (výhled je BEZ INVESTIČNÍCH DOTACÍ)	3 197	21 871	0	0	0	0	0		0		
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	48 714	79 890	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	109,4	0,0		
31	ř.21 - ř.30	SALDO PRÍJMŮ A VÝDAJŮ	14 031	-17 248	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000		15,0		
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	61 761	61 206	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180	116,2	2,3		
33	5	Běžné výdaje (provozni)	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	118,2	Suma 2017 až 2021		
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO	16 244	3 187	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000		67 000		
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0							0		
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	2 137	703	703	703	703	703	703		3 515		
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	11 894	-17 951	9 297	11 297	13 297	14 297	15 297				
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-14 031	17 248	-10 000	-12 000	-14 000	-15 000	-16 000				
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180				
40	ř.30+ř.36+ř.39	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180				
41	ř.38-ř.39	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0				
42		Základní běžný účet a od 2014 také účty fondů***	65 694	47 744	57 041	68 337	81 634	95 931	111 228		Suma 2017 až 2021		
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů	14 107	2 484	9 297	11 297	13 297	14 297	15 297		63 485		
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	60 235	58 952	62 050	64 290	66 230	67 150	68 080				
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úrokypol. 5141	Dluhová služba	2 137	703	703	703	703	703	703				
46	ř.45/ř.44 **	Ukazatel dluhové služby	3,55%	1,19%	1,13%	1,09%	1,06%	1,05%	1,03%				
47	rozvaha	Dlouhodobé závazky (především bankovní úvěry, půjčky a výpomoci)	6 138	5 435	4 732	4 029	3 326	2 623	1 920				
48	rozvaha	Pohledávky dlouhodobé (účet 462 až 471 ÚFIS 01M) není návaznost 2010	0	0	0	0	0	0	0		tis. Kč		
49	rozvaha	Stavby (účet 021 ÚFIS 01M)	210 305								Suma 2017 až 21		
50	výsledovka	OBNOVA MAJETKU vychází z odpisů dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			6 000	6 000	6 000	6 000	6 000		30 000		
51	ř.43	ZBÝVÁ PRO DALŠÍ CÍLE			3 297	5 297	7 297	8 297	9 297		33 485		

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.) ***použity v r 2016 očekávané zůstatky

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

*2001 velká novela RUD *2003 vznik ORP obcí s rozšířenou působností podle zákona č. 314/2002 Sb.,

*2005 změna financování školství, *2012 přesun agendy sociální na úřady práce a zahájení odepisování majetku, *2 ***u 2016 vzaty zůstatky k listopadu 2016

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

120 845 72 507 je 60% příjmů za 4 roky

tis. Kč

105 000

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 8. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy s pohledem na finance od r. 2011

Rozpočtový výhled													tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaje	2011	2012*	2013*	2014	2015	Rozpočet 2016 po změnách	2017 výhled	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled
1	1	Daňové příjmy	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650	49 455	52 500	54 690	56 630	57 550	58 480
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	6 247	6 760	9 042	8 345	11 785	10 570	11 100	11 800	12 500	12 800	13 000
3	1112	DPFO OSVČ	263	396	437	262	299	262	260	410	550	570	600
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	596	636	900	1 437	1 100	1 130	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
5	1121	DPPO	6 236	6 004	7 743	9 751	10 133	10 500	11 660	12 000	12 100	12 200	12 400
6	1122	DPPO za obce	291	0	5 253	1 081	930	1 100	930	930	930	930	930
7	1211	DPH	14 803	13 672	18 855	19 944	17 511	20 448	22 000	23 000	24 000	24 500	25 000
8	133 až 135	Místní poplatky	3 126	3 548	3 832	4 030	3 118	2 825	2 900	2 900	2 900	2 900	2 900
9	1361	Správní poplatky	496	157	65	56	43	50	50	50	50	50	50
10	1511	Daň z nemovitostí	2 792	2 630	2 640	2 570	2 730	2 570	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
11	2	Nedaňové příjmy	10 535	10 665	9 990	10 676	11 114	8 018	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	9 517	9 733	8 939	8 016	7 670	4 753	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
13	22	Přijaté sankční platby a vratky						563					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	741	533	442	2 467	2 920	2 702	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
15	24	Přijaté splátky půjček						0					
16	3	Kapitálové příjmy	510	3 198	715	211	273	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	23 984	181 538	54 157	19 437	3 709	5 169	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery)	14 084	173 431	54 157	3 751	2 998	3 733	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	9 900	8 108	0	15 686	711	1 436					
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	2 299	2 322	1 476	1 469	1 472	1 479	1 550	1 600	1 600	1 600	1 600
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	69 879	229 206	113 630	77 800	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180
22	5	Běžné výdaje	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	11 278	10 837	12 571	14 792	13 923	16 266	16 900	17 500	18 300	19 000	19 700
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje**	29 608	196 365	87 245	24 245	21 714	30 444	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	664	849	1 115	1 051	1 015	1 172	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
26	53	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům..	9 372	8 012	12 784	8 825	8 094	9 632	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
27	54 až 59	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org., půjčky obyv. a ostatní neinvestiční výdaje	664	423	580	434	424	771	500	500	500	500	500
28		Rezerva na běžné výdaje							3 800	3 390	2 530	1 750	980
29	6	Kapitálové výdaje (výhled je BEZ INVESTIČNÍCH DOTACÍ)	38 111	973	11 061	39 298	3 197	21 871	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	89 456	217 618	125 209	88 635	48 714	79 890	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-19 577	11 588	-11 580	-10 835	14 031	-17 248	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	59 469	217 900	112 915	61 903	61 761	61 206	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180
33	5	Běžné výdaje (provozní)	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO	8 124	1 256	-1 234	12 566	16 244	3 187	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	5 852	5 264	1 634	0	0	0					
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	0	1 434	1 439	2 137	2 137	703	703	703	703	703	703
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-13 725	15 418	-11 384	-12 972	11 894	-17 951	9 297	11 297	13 297	14 297	15 297
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	19 577	-11 588	11 580	10 835	-14 031	17 248	-10 000	-12 000	-14 000	-15 000	-16 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	75 731	234 470	115 263	77 800	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180
40	ř.30+ř.36+ř.39	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	75 731	234 470	115 263	77 800	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180
41	ř.38-ř.39	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Základní běžný účet a od 2014 také účty fondů***	60 483	76 501	66 536	53 672	65 694	47 744	57 041	68 337	81 634	95 931	111 228
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů	8 124	-178	-2 673	10 429	14 107	2 484	9 297	11 297	13 297	14 297	15 297
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	47 684	46 792	60 234	59 620	60 235	58 952	62 050	64 290	66 230	67 150	68 080
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	0	1 434	1 439	2 137	2 137	703	703	703	703	703	703
46	ř.45/ř.44 **%	Ukazatel dluhové služby	0,00%	3,07%	2,39%	3,58%	3,55%	1,19%	1,13%	1,09%	1,06%	1,05%	1,03%
47	rozvaha	Dlouhodobé závazky (především bankovní úvěry, půjčky a výpomoci)	6 179	10 090	10 336	8 226	6 138	5 435	4 732	4 029	3 326	2 623	1 920
48	rozvaha	Pohledávky dlouhodobé (účet 462 až 471 ÚFIS 01M) není návaznost 2010		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	rozvaha	Stavby (účet 021 ÚFIS 01M)		183 821	181 219	210 244	210 305						
50	výsledovka	OBNOVA MAJETKU vychází z odpisů dlouhodobého majetku (doporučený údaj)							6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
51	ř.43	ZBÝVÁ PRO DALŠÍ CÍLE							3 297	5 297	7 297	8 297	9 297

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.) ***použity v r 2016 očekávané zůstatky

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

*2001 velká novela RUD *2003 vznik ORP obcí s rozšířenou působností podle zákona č. 314/2002 Sb.,

*2005 změna financování školství, *2012 přesun agendy sociální na úřady práce a zahájení odepisování majetku, *2013 novela RUD (příspěvky na žaka v RUD)

Zdroj: www.cityfinance.cz

DOPORUČENÝ ÚDAJ				tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ				105 000
120 845	72 507	je 60%	přímý za 4 roky	

***u 2016 vzaty zůstatky k listopadu 2016

Tabulka 9. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy

Kumulovaný rozpočtový výhled											tis.Kč	INDEXY	
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaje	2013	2014	2015	Rozpočet 2016 po změnách	2017 výhled	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	průměr 2000 až 2015	průměrná % změna 2021/2017
1	1	Daňové příjmy	48 767	47 476	47 650	49 455	52 500	54 690	56 630	57 550	58 480	108,0	2,8
11	2	Nedaňové příjmy	9 990	10 676	11 114	8 018	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	98,4	0,0
16	3	Kapitálové příjmy	715	211	273	0	0	0	0	0	0		
17	4	Přijaté dotace (transfery)	54 157	19 437	3 709	5 169	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700	206,0	
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery)	54 157	3 751	2 998	3 733	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700		
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	0	15 686	711	1 436	0	0	0	0	0		
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 476	1 469	1 472	1 479	1 550	1 600	1 600	1 600	1 600		
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	113 630	77 800	62 745	62 642	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180	114,6	2,3
22	5	Běžné výdaje	114 149	49 337	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	118,2	0,0
29	6	Kapitálové výdaje (výhled je BEZ INVESTIČNÍCH DOTACÍ)	11 061	39 298	3 197	21 871	0	0	0	0	0		
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	125 209	88 635	48 714	79 890	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	98,4	0,0
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-11 580	-10 835	14 031	-17 248	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000		
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	112 915	61 903	61 761	61 206	64 200	66 390	68 330	69 250	70 180		tis.Kč
33	5	Běžné výdaje (provozní)	114 149	49 337	45 517	58 019	54 200	54 390	54 330	54 250	54 180	118,2	Suma 2017 až 2021
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO	-1 234	12 566	16 244	3 187	10 000	12 000	14 000	15 000	16 000		67 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	1 634	0	0	0	0	0	0	0	0		0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 439	2 137	2 137	703	703	703	703	703	703		3 515
42	0	Základní běžný účet a od 2014 také účty fondů***	66 536	53 672	65 694	47 744	57 041	68 337	81 634	95 931	111 228		
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů	-2 673	10 429	14 107	2 484	9 297	11 297	13 297	14 297	15 297		63 485
47	rozvaha	Dlouhodobé závazky (především bankovní úvěry, půjčky a výpomoci)	8 226	8 226	6 138	5 435	4 732	4 029	3 326	2 623	1 920		
48	rozvaha	Pohledávky dlouhodobé (účet 462 až 471 ÚFIS 01M) není návaznost 2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
50	výsledovka	OBNOVA MAJETKU vychází z odpisů dlouhodobého majetku (doporučený údaj)					6 000	6 000	6 000	6 000	6 000		30 000
51	ř.43	ZBÝVÁ PRO DALŠÍ CÍLE					3 297	5 297	7 297	8 297	9 297		33 485
Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.) ***použity v r 2016 očekávané zůstatky						DOPORUČENÝ ÚDAJ						tis. Kč	
						STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ						105 000	
						120 845 72 507 je 60% příjmů za 4 roky							

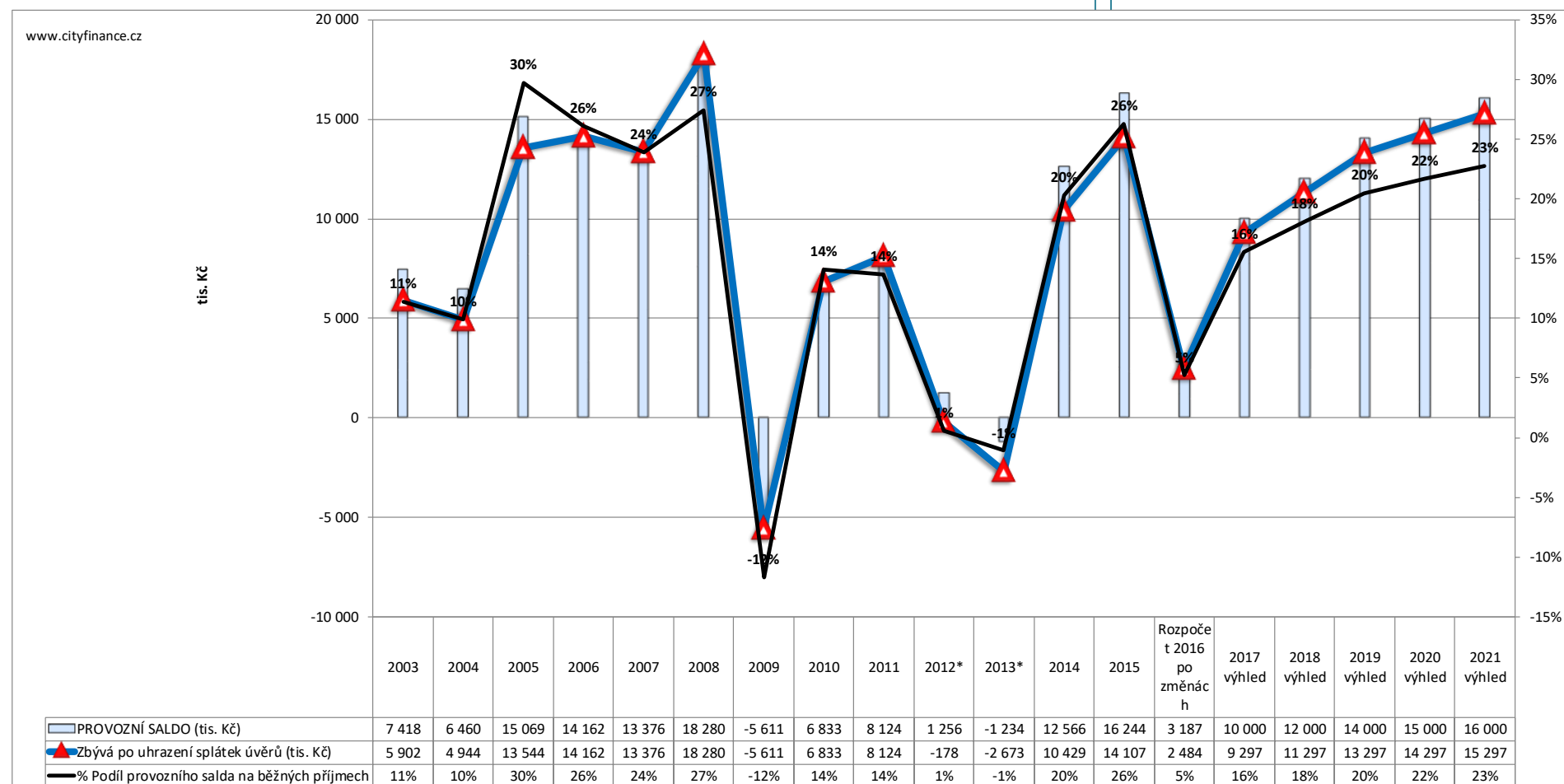
POZ 54 až 58

*2001 velká novela RUD *2003 vznik ORP obcí s rozšířenou působností podle zákona č. 314/2002 Sb.,

*2005 změna financování školství, *2012 přesun agendy sociální na úřady práce a zahájení odepisování majetku, *2013 novela RUD (příspěvky na žáka v RUD)

Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 26. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Horní Břízy

Zdroj: www.cityfinance.cz

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE	6
OBRÁZEK 2. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE	7
OBRÁZEK 3. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY	9
OBRÁZEK 4. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ MĚSTA SE ZNÁZORNĚNÍM POSUNU OD ROKU 2009	26

Tabulky

TABULKA 1. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING).....	7
TABULKA 2. VÝVOJ POČTU OBYVATEL A ZAMĚŠTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU HORNÍ BŘÍZY A DOPADY ZMĚN POČTU OBYVATEL DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ MĚSTA.....	11
TABULKA 3. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY.....	12
TABULKA 4. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY.....	21
TABULKA 5. SWOT ANALÝZA FINANČNÍ MĚSTA (ŘAZENO SESTUPNĚ DLE VÝZNAMU)	27
TABULKA 6. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY.....	36
TABULKA 7. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY	38
TABULKA 8. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2011	39
TABULKA 9. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY	40

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚŠTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU HORNÍ BŘÍZY.....	10
GRAF 2. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY	13
GRAF 3. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY	13
GRAF 4. VÝVOJ A STRUKTURA PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY.....	14
GRAF 5: VÝVOJ CELKOVÝCH DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY S PŘEDPOKLADEM	15
GRAF 6: VÝVOJ STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY.....	16
GRAF 7: VÝVOJ MIMOŘÁDNÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY.....	16
GRAF 8. PODÍL KRYTÍ INVESTIC Z DOTACÍ A VLASTNÍCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY	17
GRAF 9. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (INVESTICE) HORNÍ BŘÍZY.....	17
GRAF 10. VÝVOJ STRUKTURY VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY	18
GRAF 11. VÝVOJ KRYTÍ BĚŽNÝCH VÝDAJŮ BĚŽNÝMI PŘÍJMY HORNÍ BŘÍZY A SALDO	18
GRAF 12. PODROBNĚJŠÍ VÝVOJ BĚŽNÝCH VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY	19
GRAF 13. POROVNÁNÍ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY K PRŮMĚRU V ČR.....	20
GRAF 14. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY PO ÚHRADĚ SPLÁTEK JISTIN DLUHŮ	20
GRAF 15. VÝVOJ FINANCOVÁNÍ OBNOVY MAJETKU HORNÍ BŘÍZY V TIS. KČ VČETNĚ INVESTIC.....	22
GRAF 16. VÝVOJ FINANČNÍHO POTENCIÁLU HORNÍ BŘÍZY	22
GRAF 17. VÝVOJ BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ, BĚŽNÝCH VÝDAJŮ A INVESTIC HORNÍ BŘÍZY	23
GRAF 18: ZÁKLADNÍ FINANČNÍ AKTIVA A PROVOZNÍ SALDO HORNÍ BŘÍZY	23
GRAF 19. VÝVOJ ZADLUŽENOSTI A SPLÁTEK (ÚMORU) DLUHU HORNÍ BŘÍZY	24
GRAF 20. DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY HORNÍ BŘÍZY.....	25
GRAF 21. ZNÁZORNĚNÍ VLASTNÍCH FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ HORNÍ BŘÍZY NA OBDOBÍ 2017 AŽ 2021 BEZ DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ	30
GRAF 22. ZNÁZORNĚNÍ FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ HORNÍ BŘÍZY NA OBDOBÍ 2017 AŽ 2021 BEZ DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ	31

GRAF 23. ZOBRAZENÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY	35
GRAF 24. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU HORNÍ BŘÍZY	35
GRAF 25: VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY PO ÚHRADĚ SPLÁTEK DLUHŮ.....	36
GRAF 26. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY	41

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz

M: 602 690 061

F: 257 199 615

T: 257 199 614

E: ludek.tesar@cityfinance.cz

IČO: 74372246

DIČ: CZ7403252780

ČÚ: 35-8828820267/0100

Živnost vedena u MČ Praha 5

Adresa:

Neumannova 1470/12

56 00 Praha 5 – Zbraslav

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní, poradce bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky, bývalý kancléř hejtmana Pardubického kraje Michala Rabase, spoluzakladatel značky Region servis a zakladatel značky Cityfinance. Držitel licence ČNB dle zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Tvůrce systému financování obnovy majetku obcí, zkušený ve standardech řízení kvality ISO, CAF²² a EFQM²³, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA²⁴. Pořadatel tradiční úspěšné konference Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedkyně ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera, jednatele. Je autorem velkého množství odborných článků, řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi a je nezávislým poradce mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace naleznete na www.cityfinance.cz

²² Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

²³ EFQM (European Foundation for Quality Management).

²⁴ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.